

**VALSTYBINĖS MOKESČIŲ INSPEKCIJOS
PRIE LIETUVOS RESPUBLIKOS FINANSŲ MINISTERIJOS
VIRŠININKAS**

ĮSAKYMAS

**DĖL VALSTYBINĖS MOKESČIŲ INSPEKCIJOS PRIE LIETUVOS RESPUBLIKOS
FINANSŲ MINISTERIJOS VIRŠININKO 2003 M. RUGSĖJO 18 D. ĮSAKymo NR. V-
255**

**„DĖL KASOS APARATŲ IR TIESIOGINIO RYŠIO KOMPIUTERIŲ TINKLO
TERMINALŲ NAUDOJIMO TAISYKLIŲ IR SPRENDIMO IŠREGISTRUOTI KASOS
APARATĄ FR1156 FORMOS PATVIRTINIMO“ PAKĖITIMO**

2023 m. balandžio 21 d. Nr. VA-28
Vilnius

1. P a k e i č i u Valstybinės mokesčių inspekcijos prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos viršininko 2003 m. rugsėjo 18 d. įsakymą Nr. V-255 „Dėl Kasos aparatų ir tiesioginio ryšio kompiuterių tinklo terminalų naudojimo taisyklių ir Sprendimo išregistruoti kasos aparatą FR1156 formos patvirtinimo“ ir jį išdėstau nauja redakcija:

**„VALSTYBINĖS MOKESČIŲ INSPEKCIJOS
PRIE LIETUVOS RESPUBLIKOS FINANSŲ MINISTERIJOS VIRŠININKAS**

ĮSAKYMAS

**DĖL KASOS APARATŲ IR TIESIOGINIO RYŠIO KOMPIUTERIŲ TINKLO
TERMINALŲ NAUDOJIMO TAISYKLIŲ IR SPRENDIMO IŠREGISTRUOTI KASOS
APARATĄ FR1156 FORMOS PATVIRTINIMO**

Vadovaudamasi Atsiskaitymų už prekes ir paslaugas duomenų fiksavimo tvarkos aprašo, patvirtinto Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2002 m. rugpjūčio 13 d. nutarimu Nr. 1283 „Dėl Atsiskaitymų už prekes ir paslaugas duomenų fiksavimo tvarkos aprašo patvirtinimo“, 4, 8, 9, 10 punktais, 23.21 papunkčiu ir Valstybinės mokesčių inspekcijos prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos nuostatų, patvirtintų Lietuvos Respublikos finansų ministro 1997 m. liepos 29 d. įsakymu Nr. 110 „Dėl Valstybinės mokesčių inspekcijos prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos nuostatų patvirtinimo“, 22.9 papunkčiu,

t v i r t i n u pridedamus:

1. Kasos aparatų ir tiesioginio ryšio kompiuterių tinklo terminalų naudojimo taisykles;
2. Sprendimo išregistruoti kasos aparatą FR1156 formą.“

2. N u s t a t a u, kad iki šio įsakymo įsigaliojimo atspausdinti kasos aparato techniniai pasai, kasos aparato kasos operacijų žurnalai, individualia veikla besiverčiančio gyventojų kasos aparato kasos operacijų ir išlaidų apskaitos žurnalai gali būti toliau naudojami nurodytu įsakymu patvirtintų Kasos aparatų ir tiesioginio ryšio kompiuterių tinklo terminalų naudojimo taisyklių, nustatyta tvarka.

PATVIRTINTA

Valstybinės mokesčių inspekcijos prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos viršininko
2003 m. rugsėjo 18 d. įsakymu Nr. V-255
(Valstybinės mokesčių inspekcijos prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos viršininko
2023 m. balandžio 21 d. įsakymo Nr. VA-28
redakcija)

KASOS APARATŲ IR TIESIOGINIO RYŠIO KOMPIUTERIŲ TINKLO TERMINALŲ NAUDOJIMO TAISYKLĖS

I SKYRIUS BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Kasos aparatų ir tiesioginio ryšio kompiuterių tinklo terminalų naudojimo taisyklės (toliau – Taisyklės) nustato Lietuvos Respublikoje naudojamų kasos aparatų įrengimo, naudojimo, remonto ir techninio aptarnavimo reikalavimus, **Autonominio kasos aparato kasos operacijų žurnalo** (Taisyklių 2 priedas) ir Individualia veikla besiverčiančio gyventojų **autonominio kasos aparato kasos operacijų ir išlaidų apskaitos žurnalo** (Taisyklių 3 priedas) (toliau – Kasos operacijų apskaitos žurnalas) naudojimo ir užpildymo tvarką, bei tiesioginio ryšio kompiuterių tinklo terminalų (toliau – Terminalas) įregistravimo, įregistruoto Terminalo registravimo duomenų keitimo, išregistravimo ir **Autonominio kasos aparato kasos operacijų žurnalo** užpildymo tvarką.

2. Taisyklių privalo laikytis visi kasos aparatus naudojantys ar jais disponuojantys juridiniai ir fiziniai asmenys, taip pat kasos aparatus aptarnaujančios sertifikuotos kasos aparatų aptarnavimo įmonės (toliau – aptarnavimo įmonė), aptarnavimo įmonių specialistai bei Terminalus naudojantys asmenys.

3. Taisyklės parengtos, vadovaujantis ~~Kasos aparatų diegimo ir naudojimo tvarkos aprašu~~ Atsiskaitymų už prekes ir paslaugas duomenų fiksavimo tvarkos aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2002 m. rugpjūčio 13 d. nutarimu Nr. 1283 „Dėl Atsiskaitymų už prekes ir paslaugas duomenų fiksavimo tvarkos aprašo patvirtinimo“ (toliau – Aprašas).

4. Šiose Taisyklėse vartojamos sąvokos:

4.1. **Atsakingas asmuo** – tai kasos aparatus naudojančio ūkio subjekto vadovas (savininkas) arba jo įsakymu paskirtas darbuotojas, atsakingas už turimų kasos aparatų naudojimo tvarką.

4.2. **Atsiskaitymas** – pinigų mokėjimo veiksmas, kuriuo įvykdomas pirkėjo piniginis įsipareigojimas ūkio subjektui arba ūkio subjekto piniginis įsipareigojimas asmeniui.

4.3. **Autonominio kasos aparato techninis pasas** – popierinis autonominio kasos aparato registravimo dokumentas, kuriame atliekami įregistravimo, registravimo duomenų keitimo, išregistravimo įrašai ir fiksuojami kiti su technine priežiūra ir aptarnavimu susiję įvykiai ir kurio forma yra nurodyta šių taisyklių 1 priede.

4.4. **Autonominis kasos aparatas** – tai kasos aparatas, atitinkantis Kasos aparatų, prekybos (paslaugų teikimo) automatų ir taksometrų spausdintuvų techninius reikalavimus, patvirtintus Valstybinės mokesčių inspekcijos prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos viršininko 2004 m. sausio 26 d. įsakymu Nr. VA-9 „Dėl Kasos aparatų, prekybos (paslaugų teikimo) automatų ir taksometrų spausdintuvų techninių reikalavimų“.

4.5. **Darbo diena** – tai ūkio subjekto darbo dienos (paros) dalis nuo kasos aparato įjungimo ir visų parengimo dirbti procedūrų atlikimo momento iki kasos aparato išjungimo, atlikus darbo kasos aparatu pabaigos įforminimo procedūras. Jei dirbama visą parą, viena darbo diena baigiasi tada, kai yra išspausdinama / suformuojama dienos (pamainos) fiskalinė ataskaita (Z) ir užpildoma

~~kasos aparato kasos operacijų žurnalo atitinkama dalis.~~

4.6. **Kasininkas** – ūkio subjekto darbuotojas, kuris prekių pardavimo (paslaugos suteikimo) vietoje kasos aparatu fiksuoja pirkėjo atsiskaitymą ir išduoda jam kasos aparato kvitą. Šiuo atveju darbuotoju taip pat laikomas individualios įmonės savininkas, kuris pats atlieka minėtas funkcijas, arba ūkinės bendrijos tikrasis narys, kuris minėtas funkcijas atlieka bendrosios jungtinės veiklos sutarties pagrindu, taip pat individualia veikla besiverčiantis gyventojas.

4.7. **Kasos aparatas** – autonominis kasos aparatas, virtualios fiskalizacijos kasos aparatas ir kasos aparatas, veikiantis su saugos moduliu.

4.8. **Kasos aparato elektroninis techninis pasas** – Išmaniosios mokesčių administravimo informacinės sistemos Išmaniųjų elektroninių kasos aparatų posistemyje tvarkomas virtualios fiskalizacijos kasos aparato ir kasos aparato, veikiančio su saugos moduliu, registravimo duomenų rinkinys, kuriame atliekami įregistravimo, registravimo duomenų keitimo, išregistravimo įrašai ir fiksuojami kiti su technine priežiūra ir aptarnavimu susiję įvykiai.

4.9. **Kasos aparato kvitas** (toliau – kvitas) – tai nustatyto turinio kasos aparatu suformuotas ir išspausdintas arba elektroniniu būdu pateiktas bei elektroninėje kontrolinėje juostoje užfiksuotas prekių (paslaugų) pardavimo ir / ar pirkimo operacijų dokumentas.

4.10. **Kasos aparato naudotojas** – tai Mokesčių mokėtojų registre įregistruotas kasos aparatą naudojantis ūkio subjektas – Lietuvos Respublikoje teisės aktų nustatyta tvarka veikiantis juridinis asmuo, kita organizacija, juridinio asmens, kitos organizacijos filialas, atstovybė, taip pat Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatyta tvarka individualia veikla besiverčiantis gyventojas.

4.11. **Kasos operacijų atlikimo vieta** – kasos aparatu atliekamų operacijų atlikimo vieta, kurios ribas turi nusistatyti pats ūkio subjektas. Jeigu ūkio subjektas ribų nėra nustatęs, kasos operacijų atlikimo vieta laikoma patalpa ar kita vieta, kurioje parduodamos prekės ir / ar teikiamos paslaugos ir kurioje naudojamas kasos aparatas.

4.12. **Kvito pateikimas elektroniniu būdu** – prieigos prie kvito duomenų pirkėjui suteikimas arba kvito duomenų perdavimas, naudojant informacinių ryšių technologijų priemones, kuriomis pirkėjui suteikiama galimybė peržiūrėti ir tvarkyti nuo duomenų pakeitimo apsaugotus kvito duomenis.

4.13. **Pirkėjas** – prekes perkantis, paslaugas gaunantis ir prekybos ar paslaugų suteikimo vietoje už jas atsiskaitantis juridinis arba fizinis asmuo.

4.14. **Pirkėjo atpažinimo elementas** – tai šalių susitarimu naudojamas skaitmenų ir / ar raidžių derinys, elektroninio pašto adresas, telefono numeris arba kita elektroninės atpažinties priemonė, skirta pirkėjui kvito duomenų pateikimą užtikrinti elektroniniu būdu.

4.15. **Techninis pasas** – autonominio kasos aparato techninis pasas ir kasos aparato elektroninis techninis pasas.

~~4.14. **Utilizavimas** – tai kasos aparato išardymas ar kitoks veiksmas, kuris užtikrina, kad kasos aparatas negalės būti naudojamas pagal savo tiesioginę paskirtį.~~

4.16. **Terminalo naudotojas** – tai Mokesčių mokėtojų registre įregistruotas terminalą naudojantis ūkio subjektas – Lietuvos Respublikoje teisės aktų nustatyta tvarka veikiantis juridinis asmuo, kita organizacija, juridinio asmens, kitos organizacijos filialas, atstovybė, taip pat Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatyta tvarka individualia veikla besiverčiantis gyventojas.

4.17. Kitos Taisyklėse vartojamos sąvokos atitinka teisės aktuose, susijusiuose su kasos aparatų techninių reikalavimų nustatymu, kasos aparatų modelių įtraukimo į Lietuvos Respublikoje leidžiamų naudoti kasos aparatų ir prekybos (paslaugų teikimo) automatų modelių sąrašą (toliau – Sąrašas) tvarkoje, kasos aparatų techninę priežiūrą ir remontą vykdančių įmonių ir jų darbuotojų sertifikavimo tvarkoje vartojamas sąvokas.

5. Kasos aparatas naudojamas juridinių asmenų vykdomos ūkinės komercinės veiklos ir gyventojų, vykdančio individualią veiklą, individualios veiklos (kaip tai apibrėžta Lietuvos Respublikos gyventojų pajamų mokesčio įstatyme) įplaukoms registruoti. Kitiems ūkio subjekto

poreikiams gali būti naudojamas tik Valstybinėje mokesčių inspekcijoje (toliau – VMI) įregistruotas kasos aparatas, kurio autonominio kasos aparato techniniame pase arba Išmaniosios mokesčių administravimo informacinės sistemos Išmaniųjų elektroninių kasos aparatų posistemyje (toliau – i.EKA) nurodyti kiti poreikiai.

~~6. Kiekvienas kasos aparatas turi būti įregistruotas VMI.~~

~~Kasos aparatai įregistruojami, išregistruojami ir įregistruotų kasos aparatų registravimo duomenys keičiami aptarnaujančios įmonės specialistui prisijungus prie Valstybinės mokesčių inspekcijos portalo e. VMI autorizuotų elektroninių paslaugų srities Mano VMI (toliau – Mano VMI) ir siūlomomis autentifikavimo priemonėmis patvirtinus savo tapatybę pagal Valstybinės mokesčių inspekcijos portalo e. VMI autorizuotų elektroninių paslaugų srities Mano VMI naudojimo taisyklių, patvirtintų Valstybinės mokesčių inspekcijos prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos viršininko 2012 m. spalio 3 d. įsakymu Nr. VA-91 „Dėl Valstybinės mokesčių inspekcijos portalo e. VMI autorizuotų elektroninių paslaugų srities Mano VMI naudojimo taisyklių patvirtinimo“, nustatytą tvarką ir pateikus „Prašymą įregistruoti / išregistruoti kasos aparatą / pakeisti įregistruoto kasos aparato registravimo duomenis“ (Taisyklių 5 priedas, toliau – prašymas), ir kitus reikalingus dokumentus / reikalingą informaciją per Taisyklėse nustatytus terminus.~~

6. Kiekvienas kasos aparatas turi būti įregistruotas VMI šių Taisyklių nustatyta tvarka i.EKA, kurioje kasos aparatui priskiriama viena iš šių būsenų: įregistruotas, išregistruotas, sustabdytas, ir viena iš šių paskirčių: naudoti, mokytis, rezervinis (autonominiams kasos aparatams). Kasos aparato naudotojas i.EKA turi suteikti įgaliojimą aptarnavimo įmonei tvarkyti jo kasos aparato duomenis, kad aptarnavimo įmonės specialistas galėtų, vadovaudamasis Taisyklių II skyriaus antrojo skirsnio nustatyta tvarka, atlikti kasos aparato įregistravimą, įregistruoto kasos aparato registravimo duomenų keitimą ir išregistravimą.

8¹. Iš Lietuvos Respublikoje leidžiamų naudoti kasos aparatų ir prekybos (paslaugų teikimo) automatų modelių sąrašo (toliau – Sąrašas) išbrauktų modelių kasos aparatai gali būti naudojami iki pirmojo sutrikimo, po kurio prarandama visa sukaupta prekybinė informacija (sumuojantieji skaitikliai savaime ima rodyti nulinę padėtį), bet ne ilgiau kaip 5 metus nuo jų išbraukimo iš Sąrašo, išskyrus kasos aparatus, kurie neatitinka kasos aparatais užfiksuotų duomenų nepakeičiamumo ir tokių duomenų prieinamumo Valstybinei mokesčių inspekcijai techninių reikalavimų, kaip tai numatyta Tvarkos aprašo 6 punkte.

Šio punkto pirmojoje pastraipoje nurodyti kasos aparatai 5 metus nuo pirmojo jų įregistravimo dienos gali būti įregistruojami kito ūkio subjekto vardu. Likusį laikotarpį šiuos kasos aparatus gali naudoti tik tas ūkio subjektas, kurio vardu paskutinį kartą jie buvo įregistruoti. Reorganizuojamos įmonės gali naudoti tuos kasos aparatus, kuriuos jos buvo įregistravusios iki reorganizavimo.

Draudžiama įsigyti ir pirmą kartą VMI įregistruoti iš Sąrašo išbrauktų modelių kasos aparatus.

Kiekvieno iš Sąrašo išbraukto modelio kasos aparato techninė priežiūra turi būti atlikta ne vėliau kaip per 12 mėnesių po paskutinės kasos aparato techninės priežiūros ar remonto dienos. Ūkio subjektas privalo kreiptis į aptarnaujančią įmonę dėl techninės kasos aparato priežiūros, ne vėliau kaip likus 20 dienų iki 12 mėnesių termino pabaigos, kaip nustatyta šių Taisyklių 56.5 papunktyje. Draudžiama naudoti iš Sąrašo išbraukto modelio kasos aparatą, kurio techninė priežiūra ar remontas nebuvo atlikti ilgiau kaip 12 mėnesių, išskyrus šių Taisyklių 60² punkte nustatytą atvejį, kai techninė priežiūra ar remontas atliekami, iškvietus aptarnaujančios įmonės specialistą ir (ar) užregistravus iškvietimą kasos operacijų žurnale pagal šių Taisyklių 56.5 papunkčio reikalavimus.

Kasos aparato savininkas (jeigu kasos aparatas neparduotas ir neįregistruotas kito ūkio subjekto vardu iki ūkio subjekto išregistravimo iš Mokesčių mokėtojų registro) kasos aparatą per 3 mėnesius turi išregistruoti VMI, kai iš Sąrašo išbraukto modelio kasos aparatas nepataisomai

sugenda, nusidėvi arba sutrinka jo darbas, arba ūkio subjektas likviduojamas. Išregistravimo įrašą techniniame pase, nuroydamas paskutinius skaitiklių duomenis, turi padaryti aptarnaujančios įmonės specialistas. Išregistravimo įrašė būtina nurodyti atsakingai saugoti kasos aparatą priėmusią kasos aparato savininką (ūkio subjektą arba likviduojamo ūkio subjekto steigėją) arba šį kasos aparatą utilizuoti priėmusią aptarnaujančią įmonę.

7. Draudžiama įplaukų apskaitai naudoti VMI neįregistruotus ir Taisyklių nustatyta tvarka neprižiūrimus kasos aparatus. Taip pat draudžiama naudoti VMI neįregistruotus kasos aparatus, kuriuos ūkio subjektai naudoja kitiems poreikiams (autonominis kasos aparatas gali būti naudojamas mokyti ir kaip rezervinis, o virtualios fiskalizacijos kasos aparatas ir kasos aparatas, veikiantis su saugos moduliu, – mokyti).

8. Kasos aparatų įregistravimą, išregistravimą, įregistruotų kasos aparatų registravimo duomenų keitimą VMI, tų aparatų įrengimą, techninį aptarnavimą, remontą (išskyrus Taisyklių 62.2 papunktyje nurodytus sutrikimus) ir utilizavimą atlieka tik aptarnavimo įmonės specialistai.

9. Kasos aparatai, kurie neatitinka VMI nustatytų kasos aparatams keliamų techninių reikalavimų, negali būti naudojami.

10. Iš Sąrašo išbraukti kasos aparatų modeliai gali būti naudojami ne ilgiau kaip 5 metus nuo jų išbraukimo iš Sąrašo, kaip tai numatyta Aprašo 6 punkte. Praėjus 5 metams po kasos aparato modelio išbraukimo iš Sąrašo, kasos aparatai negali būti naudojami ir turi būti išregistruoti VMI. Iš Sąrašo išbrauktą kasos aparato modelį draudžiama įregistruoti kito kasos aparato naudotojo vardu.

11. Autonominiai kasos aparatai gali būti naudojami iki 2025 m. balandžio 30 d. Po nurodytos datos, per 30 dienų, autonominiai kasos aparatai turi būti išregistruoti VMI Taisyklių nustatyta tvarka.

12. Kasos aparatas turi būti išregistruojamas VMI:

12.1. iki ūkio subjekto (kasos aparato naudotojo) likvidavimo arba išregistravimo iš Mokesčių mokėtojų registro;

12.2. kai individualia veikla besiverčiantis gyventojas (kasos aparato naudotojas), nutraukia individualios veiklos vykdymą pagal pažymą arba pasibaigia jo individualios veiklos vykdymas pagal verslo liudijimą ir jis nebetina vykdyti individualios veiklos, arba iki jis galutinai išvyksta iš Lietuvos Respublikos.

13. Autonominio kasos aparato išregistravimą i.EKA gali atlikti bet kurios aptarnavimo įmonės specialistas. Jei reikia išregistruoti virtualios fiskalizacijos kasos aparatą ir kasos aparatą, veikiantį su saugos moduliu, ir nėra tą kasos aparato modelį aptarnaujančios aptarnavimo įmonės, tai kasos aparato išregistravimą i.EKA gali atlikti bet kurios aptarnavimo įmonės specialistas.

Kai išregistruojamas autonominis kasos aparatas, aptarnavimo įmonės specialistas taip pat turi atlikti išregistravimo įrašą autonominio kasos aparato techniniame pase, nuroydamas paskutines skaitiklių reikšmes.

14. Kasos aparatuose naudojamas kvitų ir ataskaitų popierius turi užtikrinti spausdintos informacijos išsaugojimą ne mažiau kaip 11 metų, autonominių kasos aparatų kontrolinių juostų popierius – ne mažiau kaip 2 metus, virtualios fiskalizacijos kasos aparatų ir kasos aparatų, veikiančių su saugos moduliu, kontrolinių juostų popierius – ne mažiau kaip 6 metus.

15. Terminalai įplaukų apskaitai gali būti naudojami Apraše nustatytais atvejais.

16. Kiekvienas Terminalas turi būti įregistruotas VMI Taisyklių VI skyriaus pirmojo skirsnio nustatyta tvarka. Terminalas turi būti įregistruotas i.EKA Terminalo naudotojo vardu ir tuo adresu, kuriuo jis įrengtas ar saugomas.

17. Draudžiama įplaukų apskaitai naudoti VMI neužregistruotus Terminalus.

II SKYRIUS

KASOS APARATO ĮRENGIMAS, ĮREGISTRAVIMAS, ĮREGISTRUOTŲ KASOS APARATŲ REGISTRAVIMO DUOMENŲ KEITIMAS IR IŠREGISTRAVIMAS

PIRMASIS SKIRSNIS KASOS APARATO ĮRENGIMAS

18. Kasos aparato identifikavimo požymiai nurodomi jo techniniame pase, kasos operacijų žurnale. Kasos aparatas identifikuojamas pagal tokius požymius:

- 18.1. modelio pavadinimą (modifikaciją);
- 18.2. gamintojo suteiktą serijos numerį;
- 18.3. gamintojo pavadinimą;
- 18.4. kasos aparato unikalų numerį.

19. Kasos aparato naudotojas nurodo aptarnavimo įmonės specialistui kasos aparato kasos operacijų atlikimo vietą. Aptarnavimo įmonės specialistas įrengia (paruošia) kasos aparatą ir tinkamai jį užprogramuoja pagal kasos aparato naudotojo poreikius.

Kasos aparato kasos operacijų atlikimo vietos ribos turi būti nustatytos kasos aparato naudotojo (jei kasos aparato naudotojas juridinis asmuo – vadovo rašytiniu įsakymu).

20. Kasos aparato naudotojas turi kreiptis į aptarnavimo įmonę dėl visų kasos aparato įrengimo (paruošimo), parengimo dirbti, įregistravimo, naudojimo sustabdymo, išregistravimo, techninės priežiūros ir remonto darbų.

Aptarnavimo įmonės specialistas Taisyklėse nustatyta tvarka atlieka visus būtinus darbus su autonominiu kasos aparatu ir tai įformina autonominio kasos aparato techniniame pase. Taip pat Taisyklėse nustatytais atvejais per 3 darbo dienas per Mano VMI pateikia prašymą, užpildytą kasos aparato techninio paso kopiją, kasos aparatą įregistruoja ar pakeičia įregistruoto kasos aparato registravimo duomenis VMI bei informuoja VMI apie kasos aparato perleidimą kitam kasos aparato naudotojui ne vėliau kaip kitą darbo dieną autonominio kasos aparato techniniame pase nurodytą informaciją pateikia i.EKA.

Aptarnavimo įmonės specialistas Taisyklėse nustatyta tvarka atlieka visus būtinus darbus su virtualios fiskalizacijos kasos aparatu arba kasos aparatu, veikiančiu su saugos moduliu, ir tai įformina kasos aparato elektroniniame techniniame pase, pateikdamas informaciją i.EKA.

21. Kasos operacijų atlikimo vietoje turi būti nustatytos formos kiekvieno autonominio kasos aparato techninis pasas (Taisyklių 1 priedas), kuris turi būti saugomas kartu su atspausdintu ir aptarnaujančios įmonės specialisto parašu patvirtintu pranešimu iš Mano VMI apie įregistruoto kasos aparato registravimo duomenų pakeitimą visą šio autonominio kasos aparato naudojimo laiką. Transporto priemonėse ir kitose nestacionariose atsiskaitymo vietose gali būti laikoma autonominio kasos aparato techninio paso lapo, kuriame įrašyti autonominio kasos aparato registravimo VMI įregistravimo i.EKA duomenys, kopija.

22. Aptarnavimo įmonė neturi teisės ūkio subjektui perduoti naudoti VMI neįregistruoto kasos aparato ir / ar neužplombuoto autonominio kasos aparato.

ANTRASIS SKIRSNIS KASOS APARATO ĮREGISTRAVIMAS, ĮREGISTRUOTŲ KASOS APARATŲ REGISTRAVIMO DUOMENŲ KEITIMAS IR IŠREGISTRAVIMAS

17. Įregistruodamas ar išregistruodamas kasos aparatą, aptarnaujančios įmonės specialistas per Mano VMI pateikia tinkamai užpildytą prašymą ir kasos aparato techninio paso kopiją, kuriame įrašai turi būti aiškūs ir įskaitomi.

23. Duomenys apie įregistruotus / išregistruotus kasos aparatus ar įregistruotų kasos aparatų registravimo duomenų pakeitimą yra tvarkomi i.EKA. Aptarnavimo įmonės specialistas įregistruoja, pakeičia įregistruotų kasos aparatų registravimo duomenis ir virtualios fiskalizacijos kasos aparato, kasos aparato, veikiančio su saugos moduliu, duomenų perdavimo ir / ar saugos

modulio sertifikatus ir išregistruoja kasos aparatą i.EKA, pateikdamas kasos aparato duomenis.

24. Kiekvienas kasos aparatas turi būti įregistruotas VMI, nurodant jo įrengimo adresą, kuris turi sutapti su įregistruotu Mokesčių mokėtojų registre ūkio subjekto veiklos vykdymo vietos, registruotos Mokesčių mokėtojų registre, vadovaujantis Juridinio asmens registravimo Mokesčių mokėtojų registre duomenų pakeitimo taisyklėmis, patvirtintomis Valstybinės mokesčių inspekcijos prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos viršininko 2004 m. gruodžio 15 d. įsakymu Nr. VA-189 „Dėl Juridinio asmens registravimo Mokesčių mokėtojų registre duomenų pakeitimo taisyklių patvirtinimo“, adresu.

Jeigu kasos aparatas registruojamas individualia veikla besiverčiančiam gyventojui, kasos aparato įrengimo adresas turi sutapti su veiklos vykdymo vieta, registruota Mokesčių mokėtojų registre, vadovaujantis Fizinių asmenų įregistravimo į Mokesčių mokėtojų registrą / išregistravimo iš Mokesčių mokėtojų registro taisyklėmis, patvirtintomis Valstybinės mokesčių inspekcijos prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos viršininko 2013 m. birželio 25 d. įsakymu Nr. VA-36 „Dėl Fizinių asmenų įregistravimo į Mokesčių mokėtojų registrą / išregistravimo iš Mokesčių mokėtojų registro taisyklių patvirtinimo“.

Tais atvejais, kai kasos aparatas naudojamas individualia veikla besiverčiančio gyventojų, kuris neturi Mokesčių mokėtojų registre įregistruotos veiklos vykdymo vietos, kasos aparato įrengimo adresas turi sutapti su deklaruotu / faktinės gyvenamosios vietos adresu arba turi būti nurodyta kasos aparato įrengimo vieta (adresas).

Kasos aparatai, neturintys nuolatinės įrengimo vietos, kurių įrengimo vieta yra keičiama dažniau nei vieną kartą per 12 mėnesių arba kurie naudojami mokymosi tikslais, ir autonominiai kasos aparatai, įregistruoti kaip rezerviniai, gali būti įregistruojami nurodant: juridiniai asmenys – buveinės / filialo adresą, individualia veikla besiverčiantis gyventojas – deklaruotos / faktinės gyvenamosios vietos adresą.

~~Aptarnaujančios įmonės, įsigijusios kasos aparatus iš kasos aparatų naudotojų ir norėdamos juos parduoti, gali juos įregistruoti, nurodydamos aptarnaujančios įmonės buveinės adresą arba aptarnaujančios įmonės kito padalinio adresą. Prieš tokių kasos aparatų registravimą techniniuose pasuose nurodoma jų paskirtis (pvz., „atsakingas saugojimas“, „mokomasis“).~~

~~Kai aptarnaujanti įmonė iš kasos aparato naudotojo įsigyja kasos aparatą parduoti ir tą pačią dieną jį parduoda kitam kasos aparato naudotojui, tokiu atveju kasos aparatą galima iš karto įregistruoti jį įsigijusio (nusipirkusio) naujo kasos aparato naudotojo vardu. Tai būtina pažymėti kasos aparato techniniame pase.~~

25. Aptarnavimo įmonės specialistas, pasikeitus įregistruoto autonominio kasos aparato registravimo duomenims (išskyrus šiose Taisyklėse nustatytus atvejus, kai įregistruoto autonominio kasos aparato registravimo duomenų keisti nebūtina), t. y. autonominio kasos aparato įrengimo adresui, autonominio kasos aparato paskirčiai ir kitiems, šiose Taisyklėse įtvirtintiems atvejams, pakeičia autonominio kasos aparato registravimo duomenis per Mano VMI i.EKA ir pakeitimą turi įrašyti autonominio kasos aparato techniniame pase.

Kai keičiami įregistruoto virtualios fiskalizacijos kasos aparato ir kasos aparato, veikiančio su saugos moduliu, registravimo duomenys (išskyrus šiose Taisyklėse nustatytus atvejus, kai įregistruoto virtualios fiskalizacijos kasos aparato ir kasos aparato, veikiančio su saugos moduliu, registravimo duomenų keisti nebūtina), duomenų perdavimo ir / arba saugos modulio sertifikatai ir kitais šiose Taisyklėse įtvirtintais atvejais, aptarnavimo įmonės specialistas pakeičia virtualios fiskalizacijos kasos aparato ir kasos aparato, veikiančio su saugos moduliu, duomenis i.EKA, naudodamasis i.EKA žiniatinklio paslaugomis.

Kai pasikeičia kasos aparato naudotojas, kasos aparatas turi būti išregistruotas ir įregistruotas šiame Taisyklių skirsnyje nustatyta tvarka.

Jei pasikeičia autonominio kasos aparato naudotojo pavadinimas, autonominio kasos aparato naudotojo rekvizitai (išskyrus autonominio kasos aparato įrengimo adresą), aptarnavimo įmonės specialistas turi pakeitimą įrašyti autonominio kasos aparato techniniame pase. Tokiu

atveju įregistruoto autonominio kasos aparato registravimo duomenys i.EKA nekeičiami (šie duomenys i.EKA automatiškai atnaujinami pagal Mokesčių mokėtojų registro duomenis).

26. Jei kasos aparatas laikinai nenaudojamas (t. y. ūkio subjektas sustabdo veiklą tam tikroje konkrečioje vietoje ne ilgiau kaip 30 dienų) ar kasos aparatas perkeliamas laikinai naudoti kitu adresu (pvz., dirbti parodose, mugėse ir panašiai, bet ne ilgiau kaip 10 dienų), išregistruoti kasos aparato ar pakeisti įregistruoto kasos aparato registravimo duomenų nebūtina. Jeigu ūkio subjektas kasos aparato laikinai nenaudoja ilgiau kaip 30 dienų (išskyrus atvejus, kai nenaudojama dėl šalyje paskelbtos ekstremaliosios situacijos ir / ar karantino, ir / ar nepaprastosios padėties atveju), tai kasos aparatas Taisyklių nustatyta tvarka turi būti išregistruojamas arba pakeičiami įregistruoto kasos aparato registravimo duomenys, nurodant atsakingą saugojimą arba pakeičiama įregistruoto kasos aparato naudojimo būseną į „Sustabdytas“. Jeigu kasos aparatas perkeliamas laikinai naudoti kitu adresu ilgiau kaip 10 dienų, tai Taisyklių nustatyta tvarka turi būti pakeičiami įregistruoto kasos aparato registravimo duomenys, nurodant naują kasos aparato įrengimo adresą.

Šio punkto pirmojoje pastraipoje nustatytas reikalavimas dėl įregistruoto kasos aparato registravimo duomenų keitimo, kai kasos aparatas naudojamas ilgiau kaip 10 dienų kitu adresu, netaikomas, jeigu naudojami kasos aparatai, kurie, atsižvelgiant į tai, kad įrengimo vieta yra keičiama dažniau nei vieną kartą per 12 mėnesių, yra įregistruoti kaip tai numatyta Taisyklių 24 punkto ketvirtojoje pastraipoje.

~~22. Tvarkos apraše nustatytais atvejais kasos aparatas turi būti išregistruotas ir perduotas utilizuoti pagal perdavimo utilizuoti (utilizavimo) aktą arba turi būti pakeičiami įregistruoto kasos aparato registravimo duomenys, nurodant kasos aparato paskirtį: atsakingas saugojimas arba mokomasis. Išregistravimo ar pakeisti įregistruoto kasos aparato registravimo duomenys turi būti nurodomi techniniame pase.~~

27. Jei pasikeitė autonominio kasos aparato unikalus numeris (pakeitus fiskalinį bloką, fiskalinį spausdintuvą ar fiskalinę atmintį), turi būti išrašytas naujas autonominio kasos aparato techninis pasas, o autonominis kasos aparatas turi būti išregistruotas ir įregistruotas šiame Taisyklių skirsnyje nustatyta tvarka.

Senasis autonominio kasos aparato techninis pasas turi būti saugomas kartu su naujuoju autonominio kasos aparato techniniu pasu. Užpildyta ar išimta autonominio kasos aparato fiskalinė atmintis perduodama kasos aparato naudotojui ir saugoma 10 metų kaip ir apskaitos dokumentai.

Jei kasos aparate, veikiančiame su saugos moduliu, saugos modulis pakeičiamas nauju saugos moduliu, tai kasos aparatas, veikiantis su saugos moduliu, turi būti išregistruotas ir įregistruotas šiame Taisyklių skirsnyje nustatyta tvarka.

28. VMI savo sprendimu gali išregistruoti kasos aparatą vienu iš šių atvejų:

28.1. kai ūkio subjektas išregistruotas iš Juridinių asmenų registro arba Mokesčių mokėtojų registro;

28.2. kai ūkio subjektas daugiau kaip 2 metus neteikia mokesčių deklaracijų ir VMI nustatyta tvarka nėra laikinai atleistas nuo mokesčių deklaracijų pateikimo;

~~24.3. kai ilgiau kaip 15 mėnesių neatlikti iš Sąrašo išbraukto modelio kasos aparato techninė priežiūra ar remontas;~~

28.3. kai neišregistruotas kasos aparatas, dėl kurio ūkio subjektui buvo nustatyti Aprašo 17 punkte nurodyti pažeidimai.

Taisyklių 28.2 ir 28.3 papunkčiuose numatytais atvejais išregistruojant kasos aparatą, yra priimamas Sprendimas išregistruoti kasos aparatą, kurio FR1156 forma patvirtinta šiuo Valstybinės mokesčių inspekcijos prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos viršininko įsakymu (toliau – Sprendimas), ir įteikiamas kasos aparato naudotojui Lietuvos Respublikos mokesčių administravimo įstatymo 164 straipsnio 1 dalyje nurodytais būdais.

Taisyklių 28.3 papunktyje numatytu atveju iš naujo įregistruoti tą patį kasos aparatą yra draudžiama.

29. Išregistruoto virtualios fiskalizacijos kasos aparato ir kasos aparato, veikiančio su saugos moduliu, duomenų perdavimo ir / arba saugos modulio sertifikatai negali būti naudojami.

III SKYRIUS KASOS APARATO NAUDOJIMAS

30. Kasos aparatą gali naudoti tik tas kasos aparato naudotojas, kurio vardu jis įregistruotas VMI, išskyrus Taisyklėse nustatytus atvejus.

31. Draudžiama naudoti kasos aparatą, kol kasos aparatas neįregistruotas ar nėra pakeisti įregistruoto kasos aparato registravimo duomenys i.EKA, išskyrus Taisyklėse nustatytus atvejus, kai įregistruoto kasos aparato registravimo duomenų keisti nebūtina.

32. Kiekvienas kasos aparatas turi būti įregistruotas kasos aparato naudotojo vardu, kaip nurodyta šių Taisyklių 30 punkte.

33. Draudžiama naudoti neatitinkantį VMI nustatytų kasos aparatams keliamų techninių reikalavimų, sugedusį kasos aparatą, neplombuotą, ne pagal plombavimo planą plombuotą arba su pažeista plomba autonominių kasos aparatą.

34. Dirbti kasos aparatu be kontrolinės juostos draudžiama. Autonominio kasos aparato kontrolinė juosta saugoma 2 metus, o virtualios fiskalizacijos kasos aparato arba kasos aparato, veikiančio su saugos moduliu, elektroninė kontrolinė juosta saugoma 6 metus.

Autonominiuose kasos aparatuose, atitinkančiuose VMI nustatytus Lietuvos Respublikoje leidžiamų naudoti autonominių kasos aparatų elektroninės kontrolinės juostos duomenų kaupimo ir saugojimo elektroninėse laikmenose specialius techninius reikalavimus, gali būti naudojama elektroninė kontrolinė juosta, kurios kaupiami duomenys gali būti saugomi elektroninėse laikmenose.

35. Kasos aparatai, kurie dėl Aprašo 17 punkte nustatytų pažeidimų negali būti naudojami (pvz.: kai ūkio subjektai, kuriems užfiksuota kasos aparatų duomenų klastojimo faktų (sumuojantieji skaitikliai neteisėtai nustatomi į nulinę padėtį, neteisėtai įformintos gražinamos prekės, nepagrįstai mažinamos kasos aparatu įregistruotos įplaukos, imituojamas jų registravimas) arba nustatyta, kad jie naudoja neteisėtai pakeistos konstrukcijos ar programos kasos aparatus), ne vėliau kaip per 30 dienų nuo minėtųjų pažeidimų nustatymo privalo būti pakeisti naujais kasos aparatais. Naudoti keistinus kasos aparatus draudžiama nuo pažeidimų nustatymo dienos, kitaip šie kasos aparatai prilyginami be nustatyta tvarka įregistruoto techninio paso naudojamiems kasos aparatams. Iki įrengiami nauji kasos aparatai, darbas gali būti organizuojamas taip, kaip numatyta Taisyklių 60 punkto antrojeje pastraipoje arba Taisyklių 62.2 papunkčio antrojeje pastraipoje. Pakeistieji kasos aparatai negali būti įregistruoti kito ūkio subjekto vardu ~~o ne vėliau kaip per 30 dienų nuo minėtųjų pažeidimų nustatymo turi būti perduoti aptarnaujančiai įmonei utilizuoti.~~

PIRMASIS SKIRSNIS KASOS APARATŲ KASOS OPERACIJŲ ŽURNALO NAUDOJIMAS

36. Autonominiu kasos aparatu registruojamų įplaukų duomenys turi būti apskaitomi atskirame kiekvienam autonominiam kasos aparatui skirtame kasos operacijų žurnale:

36.1. autonominį kasos aparatą naudojantis Lietuvos Respublikoje teisės aktų nustatyta tvarka veikiantis juridinis asmuo, užsienio juridinis asmuo ar jo padalinys turi pildyti Autonominio kasos aparato kasos operacijų žurnalą (Taisyklių 2 priedas);

36.2. autonominį kasos aparatą naudojantis, individualia veikla besiverčiantis gyventojas turi užpildyti Kasos operacijų apskaitos žurnalą (Taisyklių 3 priedas). Kasos operacijų apskaitos žurnalo II skyrius užpildomas Taisyklių 57.11.2–57.11.4 papunkčiuose nustatyta tvarka. Kasos operacijų apskaitos žurnalo III skyrius turi būti užpildomas, laikantis Gyventojų, įsigijusių verslo liudijimus, buhalterinės apskaitos taisyklių, patvirtintų Lietuvos Respublikos finansų ministro 2002 m. gruodžio 24 d. įsakymu Nr. 415 „Dėl Gyventojų, įsigijusių verslo liudijimus, buhalterinės apskaitos taisyklių patvirtinimo“, ir Gyventojų, besiverčiančių individualia veikla (išskyrus gyventojus, įsigijusius verslo liudijimus), buhalterinės apskaitos taisyklių, patvirtintų Lietuvos Respublikos finansų ministro 2003 m. vasario 17 d. įsakymu Nr. 1K-040 „Dėl Gyventojų, besiverčiančių individualia veikla (išskyrus gyventojus, įsigijusius verslo liudijimus), buhalterinės

apskaitos taisyklių patvirtinimo“, nustatytos tvarkos.

37. Kiekvienam naudojamam autonominiam kasos aparatui turi būti užpildomas atskiras Autonominio kasos aparato kasos operacijų žurnalas. Autonominio kasos aparato kasos operacijų žurnale turi būti autonominio kasos aparato kiekvienos darbo dienos ataskaita (Z), išskyrus šio Taisyklių punkto antrojoje pastraipoje nurodytus atvejus. Ataskaitos (Z) turi būti pasirašytos autonominį kasos aparatą naudojančio ūkio subjekto vadovo įgalioto atsakingo asmens, autonominį kasos aparatą naudojančio gyventojų ir įklijuotos Autonominio kasos aparato kasos operacijų žurnale, išskyrus Taisyklių 41 punkte numatytą atvejį. Autonominio kasos aparato kasos operacijų žurnalas per darbo dieną laikomas kasos operacijų atlikimo vietoje. Transporto priemonėse ir kitose nestacionariose atsiskaitymo vietose gali būti laikoma Autonominio kasos aparato kasos operacijų žurnalo titulinio lapo kopija.

Kasos aparatų, kurie veikia (išduoda prekę ar suteikia paslaugą ir / ar registruoja įplaukas) be kasininko ar kito darbuotojo (savitarnos kasos aparatai), ataskaitas (Z) galima spausdinti, tik atliekant inkasavimą, o kai atsiskaitymai priimami tik negrynaisiais pinigais – ataskaitos (Z) spausdinamos ūkio subjekto vadovo nustatyta tvarka, bet ne rečiau kaip kartą per mėnesį. Šių aparatų įplaukas grynaisiais pinigais pagal sutartį gali inkasuoti banko ar kito nustatytą tvarka veikiančio juridinio asmens inkasavimo tarnyba, nedalyvaujant kasos aparatą naudojančio ūkio subjekto darbuotojams. Tokiu atveju tinkamai parengtas inkasavimo tarnybos įgaliotas materialiai atsakingas asmuo išspausdina kasos aparato ataskaitą (Z), joje nurodo savo pareigas, vardą, pavardę, parašu patvirtina atliktą inkasavimo operaciją ir perduoda ataskaitą ūkio subjektui sutartyje nustatytu būdu ir laiku, bet ne vėliau kaip kitą darbo dieną. Kasos aparatų, kurie veikia (išduoda prekę ar suteikia paslaugą ir / ar registruoja įplaukas) be kasininko ar kito darbuotojo (savitarnos kasos aparatai), kasos operacijų žurnalai gali būti laikomi ūkio subjekto buhalterijoje gali būti saugojami ūkio subjekto vadovo nustatyta tvarka, vadovaujantis Lietuvos Respublikos dokumentų ir archyvų įstatymu, juose klijuojamos visos išspausdintos ataskaitos (Z), bet ne rečiau kaip kartą per mėnesį.

38. Autonominio kasos aparato kasos operacijų žurnale klijuojama kiekviena darbo dienos ataskaita (Z) ir kiekvieno kalendorinio mėnesio suminė fiskalinė ataskaita. Už kasos aparato kasos operacijų žurnalo užpildymą ir saugojimą atsako kasos aparato naudotojas ar jo vadovas.

Autonominio kasos aparato kasos operacijų žurnalas yra apskaitos registras. Užpildytas kasos aparato kasos operacijų žurnalas turi būti saugomas Lietuvos vyriausiojo archyvaro nustatyta tvarka 10 metų.

39. Rezervinio autonominio kasos aparato Autonominio kasos aparato kasos operacijų žurnalas užpildomas ir saugomas Taisyklių 37 ir 39 punktuose nustatyta tvarka.

~~Aptarnaujančios įmonės vardu registruoto atsarginio kasos aparato, kuris skirtas remontuojamiems kasos aparatų naudotojų kasos aparatams pakeisti, kasos aparato kasos operacijų žurnalas neužpildomas. Atsarginiu kasos aparatu užfiksuoti atsiskaitymų duomenys registruojami remontuojamo kasos aparato kasos operacijų žurnale, nurodant atsarginio kasos aparato unikalųjį numerį.~~

40. Kasos operacijų apskaitos žurnalas ir Autonominio kasos aparato kasos operacijų žurnalas užpildomi rankiniu būdu. Šis reikalavimas netaikomas degalinėms, teikiančioms VMI Degalinės mėnesio operacijų ataskaitą, kurios AKC410 forma patvirtinta Valstybinės mokesčių inspekcijos prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos viršininko 2011 m. sausio 25 d. įsakymu Nr. VA-16 „Dėl Naftos produktų, bioproductų, kitų degių skystų produktų ir gamtinių dujų apskaitos taisyklių patvirtinimo“. Šios degalinės Autonominio kasos aparato kasos operacijų žurnalą gali užpildyti informacinių technologijų priemonėmis. Degalinių informacinių technologijų priemonėmis užpildomo Autonominio kasos aparato kasos operacijų žurnale turi būti nurodomi tokie pat duomenys, kaip ir rankiniu būdu užpildomame Autonominio kasos aparato kasos operacijų žurnale esantys duomenys (išskyrus šio žurnalo 23 ir 24 skiltis).

Informacinių technologijų priemonėmis užpildomas Autonominio kasos aparato kasos operacijų žurnalas laikomas elektroninėje laikmenoje ir, VMI ar kitai kontroliuojančiai institucijai

pareikalavus, turi būti pateikiamas Mokesčių administravimo įstatyme ir kituose teisės aktuose, reglamentuojančiuose kitų kontroliuojančių institucijų veiklą, nustatytais terminais ir tvarka. Pasibaigus darbo dienai, ataskaitos (Z) atspausdinamos, pasirašomos ūkio subjekto vadovo įgalioto atsakingo asmens ir kartu su atspausdintomis mėnesio suminėmis fiskalinėmis ataskaitomis saugomos ūkio subjekto vadovo nustatyta tvarka.

Autonominio kasos aparato kasos operacijų žurnalas / Kasos operacijų apskaitos žurnalas ir atspausdintos ataskaitos (Z) bei mėnesio suminės fiskalinės ataskaitos, kontroliuojančiai institucijai paprašius, turi būti pateikiamos per nurodytą terminą.

41. Autonominio kasos aparato kasos operacijų žurnalo III skyriaus užpildyti neprivaloma, išskyrus Taisyklių 45 punkto pirmoje ir antroje pastraipose ir 50 punkte numatytus atvejus, kai Autonominio kasos aparato kasos operacijų žurnale atliekami įrašai dėl inkasavimo, prekių gražinimo ir klaidų taisymo.

42. Virtualios fiskalizacijos kasos aparato arba kasos aparato, veikiančio su saugos moduliu, kasos operacijų žurnalas automatiškai formuojamas i.EKA pagal pateiktus į i.EKA dienos (pamainos) fiskalinių ataskaitų (Z) (toliau – atskaita (Z)) tokius duomenis: ataskaitos (Z) data, ataskaitos (Z) numeris, ataskaitos (Z) periodo pradžios data, ataskaitos (Z) periodo pabaigos data, pardavimų suma (Eur), pardavimų mokesčių suma (Eur), pridėtinės vertės mokesčiu (toliau – PVM) neapmokestintų pardavimų suma (Eur), kitų lėšų sumokėjimo operacijų bendra suma (Eur), kitų lėšų išmokėjimo operacijų bendra suma (Eur). Šiame punkte nurodyti duomenys teikiami vadovaujantis Atsiskaitymų už prekes ir paslaugas duomenų teikimo Valstybinei mokesčių inspekcijai taisyklėmis, patvirtintomis Valstybinės mokesčių inspekcijos prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos viršininko 2022 m. spalio 14 d. įsakymu Nr. VA-80 „Dėl Atsiskaitymų už prekes ir paslaugas duomenų teikimo Valstybinei mokesčių inspekcijai taisyklių patvirtinimo“.

ANTRASIS SKIRSNIS

JURIDINIO ASMENS DARBAS SU KASOS APARATU IR KASOS OPERACIJŲ APSKAITYMAS

43. Atsakingas asmuo privalo:

43.1. pasirašyti į kasos aparatą įdedamų naujų kontrolinių juostų pradžioje ir baigtų spausdinti kontrolinių juostų pabaigoje (autonominiams kasos aparatams su popierine kontroline juosta);

43.2. užtikrinti, kad kasos aparatu dirbtų tik apmokyti kasininkai, susipažinę su to aparato naudojimo instrukcija ir šiomis Taisyklėmis.

44. Darbo dienos pradžioje atsakingas asmuo privalo:

44.1. kasininkui įteikti darbui reikalingą pinigų sumą (gali būti užregistruotas praėjusios dienos kasos likutis), kvitų ritinėlius ir kontrolinės juostos ritinėlius (autonominiams kasos aparatams su popierine kontroline juosta) bei kitus reikmenis;

44.2. patikrinti, ar nepažeistos autonominio kasos aparato plombos;

44.3. įsitikinęs, kad kasos aparatas parengtas dirbti, nurodyti kasininkui pradėti darbo dieną.

45. Kasininkas darbo dienos pradžioje turi įregistruoti kasos aparate dienos pradžioje turimą pinigų sumą (gautą iš įmonės kasos ir / ar neinkasuotą praėjusios dienos kasos likutį).

Autonominio kasos aparato duomenys apie inkasuotų grynujų pinigų sumas turi sutapti su Autonominio kasos aparato kasos operacijų žurnale nurodytomis sumomis ir pinigų perdavimą patvirtinančiais apskaitos dokumentais, turinčiais Lietuvos Respublikos finansinės apskaitos įstatymo nustatytus rekvizitus, jei tokie dokumentai yra, o šiame žurnale nurodyta inkasuota suma – kasos pajamų orderiuose finansinės apskaitos dokumente įrašyta arba inkasuota suma.

Virtualios fiskalizacijos kasos aparato arba kasos aparato, veikiančio su saugos moduliu, duomenys apie inkasuotų grynujų pinigų sumas turi sutapti su pinigų perdavimą patvirtinančiais apskaitos dokumentais, turinčiais Finansinės apskaitos įstatymo nustatytus rekvizitus, inkasuota suma – su finansinės apskaitos dokumente įrašyta arba inkasuota suma.

46. Ūkio subjekto vadovo nustatyta tvarka kasininkas gali iki inkasavimo dalį grynųjų pinigų pagal kasos aparato pinigų išėmimą iš kasos aparato patvirtinantį kvitą perkelti į tam skirtą (vadovo įsakyme dėl kasos operacijų atlikimo vietos ribų nustatymo nurodytą) vietą, kurioje šie pinigai kartu su jų išėmimą iš kasos aparato patvirtinančiu kvitu (kvitais) saugomi iki pinigų inkasavimo. Už perkeltų saugoti ir kasos aparato kasoje laikomų pinigų sumos atitiktį atitinkamoms kasos aparatu apskaitytoms sumoms kasininkas atsako iki jų inkasavimo.

47. Kasininkas privalo:

47.1. darbe vadovautis šiomis Taisyklėmis bei kasos aparato naudojimo instrukcija;

47.2. registruoti kasos aparatu visus atsiskaitymus ir visas prekybos (paslaugų) operacijas, grynųjų pinigų išmokėjimą, įdėjimą ir išėmimą iš kasos aparato kasos;

47.3. užregistravęs visas prekių (paslaugų) pardavimo (pirkimo) operacijas, pagal kasos aparato duomenis nustatyti visą mokėtiną sumą ir aiškiai pasakyti ją asmeniui;

47.4. jei pirkėjas moka grynaisiais pinigais, suskaičiuoti gautus pinigus, užregistruoti juos kasos aparatu, padėti šiuos pinigus atskirai, asmeniui matomoje vietoje. Kitos atsiskaitymo priemonės (mokėjimo kortelės ir panašiai) naudojamos šalių susitarimu;

47.5. kasos aparatu registruoti atsiskaitymą pagal mokėjimo būdą, jei naudojamo kasos aparato techninės galimybės leidžia ir pirkėjas sutinka gauti kvitą elektroniniu būdu, kvitą pirkėjui pateikti elektroniniu būdu, priimti pirkėjo nurodytą ir šalių susitarimu naudojamą pirkėjo atpažinimo elementą, pagal kurį pirkėjui bus pateiktas kvitas elektroniniu būdu. Jei dėl techninių aplinkybių kvitas negali būti pirkėjui pateiktas elektroniniu būdu arba pirkėjas nesutinka gauti kvitą elektroniniu būdu, išspausdinti kvitą ir teisingai jį nuplėšti;

47.6. užbaigtą spausdinti kvitą kartu su graža, jei yra teikiama, kai sumokama grynaisiais ir / arba negrynaisiais pinigais, kai yra naudojama mokėjimo priemonė, įteikti pirkėjui. Jei šalių susitarimu kvitas pirkėjui pateikiamas elektroniniu būdu, informuoti pirkėją, kokiomis techninėmis programinėmis priemonėmis pirkėjas gavo kvito duomenis. Kvitą pirkėjui elektroniniu būdu pateikiamas nedelsiant pagal pirkėjo nurodytą ir šalių susitarimu naudojamą pirkėjo atpažinimo elementą. Dėl techninių aplinkybių pirkėjui negavus elektroniniu būdu perduoto kvito, pirkėjui pareikalavus, kasininkas ar kitas įmonės vadovo įgaliotas asmuo turi papildomai pateikti kvito duomenis. Kasos aparatų, kurie veikia (išduoda prekę ar suteikia paslaugą ir / ar registruoja įplaukas) be kasininko ar kito ūkio subjekto darbuotojo (savitarnos kasos aparatai), kvitas automatiškai spausdinamas arba pateikiamas elektroniniu būdu, jei pirkėjas tiesiogiai pasinaudoja atitinkama savitarnos kasos aparato funkcija;

47.7. jei kvitas sugadintas (plyšo juosta ar panašiai), Taisyklių 50.1 ir 50.2 papunkčiuose nustatyta tvarka įforminti jį tokia pat tvarka, kaip klaidingai išspausdintą kvitą, išspausdinti ir asmeniui įteikti naują kvitą;

47.8. kontroliuojančiai institucijai paprašius, atspausdinti / suformuoti dienos (pamainos) tarpinę ataskaitą (X).

48. Kasininkas ar kitas įmonės vadovo įgaliotas asmuo, pirkėjui pareikalavus, teisės aktuose nustatytais atvejais turi papildomai išduoti nustatyta tvarka užpildytą sąskaitą faktūrą ar PVM sąskaitą faktūrą. Nustatyta tvarka užpildyta sąskaita faktūra ar PVM sąskaita faktūra gali būti pateikiama informacinių technologijų priemonėmis.

49. Pirkėjas turi atsiskaityti pagal kasininko arba kasos aparato pateiktą informaciją, patikrinti kvitą ir gautą gražą. Pirkėjas turi teisę reikalauti ginčytiniais atvejais atlikti kasos inventorizaciją.

50. Jei, išspausdinus kvitą arba pateikus kvitą elektroniniu būdu, pirkėjas nutraukia pirkimą-pardavimą, jei išspausdintas arba pateiktas elektroniniu būdu klaidingas kvitas arba jei pirkėjas gražina įsigytą prekę, kasininkas privalo:

50.1. įmonės vadovo nustatyta tvarka surašyti laisvos formos pinigų gražinimo aktą (autonominio kasos aparato atveju gali būti atliekamas įrašas Autonominio kasos aparato kasos operacijų žurnale), kuriame turi nurodyti kvito datą ir numerį, gražinamos prekės pavadinimą, gražinimo priežastis ir pirkėjui gražinamą pinigų sumą. Pinigų gražinimo aktą turi pasirašyti atsakingas asmuo ir / ar kasininkas ir gražinti pirkėjui pinigus. Jei naudojamas virtualios

fiskalizacijos kasos aparatas ar kasos aparatas, veikiantis su saugos moduliu, ir jame yra gamintojo įdiegta prekės gražinimo ir / arba paslaugų atsisakymo funkcija, tai kasininkas turi atlikti ir nefiskalinio prekių gražinimo ir / arba paslaugų atsisakymo dokumento registravimą naudojamu kasos aparatu.

Kasininkas, išmokėdamas grynuosius pinigus, gali registruoti gražinimą tik tokiu kasos aparatu, kuriame yra gamintojo įdiegta prekės gražinimo ir / arba paslaugų atsisakymo funkcija, ir tik pagal kasos aparato instrukciją;

50.2. gražintą spausdintą kvitą (kai kvitas buvo pateiktas elektroniniu būdu, autonominio kasos aparato kasos aparato kasos operacijų žurnale / pinigų gražinimo akte nurodyti, kad kvitas pirkėjui buvo pateiktas elektroniniu būdu) ir pinigų gražinimo aktą įklijuoti autonominio kasos aparato kasos aparato kasos operacijų žurnale arba saugoti ūkio subjekto vadovo nustatyta tvarka ir, VMI ar kitai kontroliuojančiai institucijai pareikalavus, pateikti Mokesčių administravimo įstatyme ir kituose teisės aktuose, reglamentuojančiuose kitų kontroliuojančių institucijų veiklą, nustatytais terminais ir tvarka;

50.3. kai su gražinama preke pateiktame kvite užregistruotos ir kitos (negražinamos) prekės, pirkėjui pageidaujant gauti kvitą su jame nurodytomis kitomis (negražinamomis) prekėmis:

išspausdinti arba elektroniniu būdu pateikti naują negražintų prekių pardavimo kvitą (o esant techninėms galimybėms, papildomuose kvito rekvizituose pažymėti, jog jis išspausdintas pakartotinai dėl prekės gražinimo, ir nurodyti pirminę negražinamų prekių pardavimo datą) ir šio kvito numerį nurodyti pinigų gražinimo akte, arba

padaryti pirkėjo pardavėjui gražinamo kvito kopiją ir joje gražinamą prekę išbraukti ranka, šalia išbrauktos prekės pasirašyti, gražinamo kvito numerį nurodyti pinigų gražinimo akte ir šio kvito kopiją pateikti pirkėjui. Tik šiame punkte nustatyta tvarka užfiksuota gražinimų ir taisyčių suma dienos pabaigoje registruojama Autonominio kasos aparato kasos operacijų žurnale ir pagrindžia autonominiame kasos aparate užregistruotos inkasuotinos realizacijos sumos sumažėjimą.

51. Jei baigėsi ar nutrūko autonominio kasos aparato popierinė kontrolinė juosta, kasininkas privalo pasirašyti ant jos nutrūkusių galų arba ant jos pabaigos ir naujos juostos pradžios, nurodyti datą ir laiką bei kontrolinės juostos eilės numerį. Nutrūkusią juostą klijuoti draudžiama.

52. Pasibaigus darbo dienai (pamainai), kasininkas privalo:

52.1. suskaičiuoti dienos (pamainos) įplaukas gryniaisiais pinigais. Išimamą iš kasos aparato kasos (inkasuojamą) grynųjų pinigų sumą įregistruoti kasos aparatu;

52.2. grynuosius pinigus ir atsiskaitymo dokumentus (banko čekius, atsiskaitymo pagal kortelės sąskaitas ir panašiai) įmonės vadovo nustatyta tvarka perduoti pinigų priimti įgaliotam asmeniui;

52.3. kai naudojamas autonominis kasos aparatas – išspausdinti ataskaitą (Z), kurią turi pasirašyti atsakingas asmuo ir kasininkas, o paskutinę mėnesio dieną turi atspausdinti ir mėnesio suminę fiskalinę ataskaitą, šias ataskaitas įklijuoti į Autonominio kasos aparato kasos operacijų žurnalą. Kai naudojamas virtualios fiskalizacijos kasos aparatas ar kasos aparatas, veikiantis su saugos moduliu, kasininkas privalo suformuoti ataskaitą (Z);

52.4. įrašus, jeigu jie yra įrašomi Autonominio kasos aparato kasos operacijų žurnale, dėl inkasavimo, prekių gražinimo ir klaidų taisymo turi patvirtinti parašu atsakingas asmuo ir kasininkas.

53. Kai prie vieno kasos aparato vienu metu dirba keli kasininkai ir kasos aparatu tvarkoma atskira kiekvieno kasininko įplaukų apskaita, kiekvienam kasininkui įrengiama atskira kasos aparato kasa, kasos aparatu tvarkoma atskira kiekvieno kasininko įplaukų apskaita.

54. Išspausdintų autonominių kasos aparatų popierinių kontrolinių juostų ritinėliai sunumeruojami spausdinimo eilės tvarka (nurodomi metai ir eilės numeris, pvz.: Nr. 2002/51) ir tvarkingai supakuojami. Ant pakuotės nurodomi metai, juostų numeriai, kurie saugomi Taisyklių 34 punkte nurodytą terminą.

55. Papildomi kasos aparatų naudojimo reikalavimai:

55.1. atsiskaitymui užsienio valiuta (pvz.: tarptautiniais reguliariais susisiekimo maršrutais vykstančiose keleivinio transporto priemonėse) registruoti gali būti naudojami tik gamintojo numatytą atsiskaitymo užsienio valiuta funkciją turintys kasos aparatai, kuriais privaloma:

55.1.1. šalims susitarus atsiskaityti užsienio valiuta, kvituose nurodyti mokėtinos sumos, sumokėtos sumos ir grąžintos sumos (grąžos) valiutos pavadinimą;

55.1.2. ataskaitose eurais nurodyti pardavimo sumas, apmokestinamas sumas pagal mokesčius ir mokesčių sumas, bei eurais ir užsienio valiuta nurodyti grynujų pinigų sumas kasoje;

55.1.3. **kai naudojami autonominiai kasos aparatai**, tai Autonominio kasos aparato kasos operacijų žurnale atskiras grynujų pinigų inkasuotas sumas nurodyti eurais ir užsienio valiuta (vienam dienos įrašui galima panaudoti dvi Kasos aparato kasos operacijų žurnalo eilutes);

55.1.4. kasos operacijų atlikimo vietoje saugoti grynujų pinigų sumas eurais ir užsienio valiuta, kurios turi atitikti kasos aparato duomenis pagal kiekvieną valiutą.

Jei pageidaujama atsiskaityti kita valiuta (ne eurais), kasos aparatą privalo tinkamai užprogramuoti ir parengti darbui jį aptarnaujanti aptarnavimo įmonė. ~~Pagrindinė (turinti gamintojo įgaliojimus) to modelio kasos aparatus aptarnaujanti įmonė privalo parengti ir VMI prie FM pateikti kiekvieno atsiskaitymams užsienio valiuta naudotino kasos aparato modelio naudojimo instrukciją, kurioje būtų aprašytos atsiskaitymo kita valiuta procedūros, ataskaitų turinys ir nurodyta, kaip užpildyti Kasos aparato kasos operacijų žurnalą;~~

55.2. atsiskaityti už superkamas prekes gali būti naudojami:

55.2.1. kasos aparatai, turintys tik tam skirtą gamintojo numatytą funkciją, ir aptarnavimo įmonės tinkamai parengti kasos aparatai, kai jais registruojamos parduodamos ir superkamos prekės (šiais kasos aparatais privaloma prekių supirkimo kvite nurodyti kiekvienos superkamos prekės pavadinimą (gali būti simbolinis), vieneto kainą, vienetų skaičių ir visą supirkimo sumą, o ataskaitoje (Z) spausdinti bendrą už supirktas prekes išmokėtą pinigų sumą. Ataskaitoje (Z) arba kitose ataskaitose turi būti spausdinamas supirktų prekių vienetų skaičius);

55.2.2. **autonominiai** kasos aparatai, neturintys gamintojo numatytos prekių supirkimo funkcijos, kai jais registruojamos tik superkamos prekės, o parduodamas prekes registruoti draudžiama (tokiais autonominiais kasos aparatais prekių supirkimo kvite privaloma nurodyti šių Taisyklių 55.2.1 papunktyje nurodytus duomenis ir tokius aparatus, skirtus prekėms supirkti, galima naudoti tik pagal tų modelių autonominius kasos aparatus aptarnaujančios aptarnavimo įmonės parengtą instrukciją, kuri turi būti saugoma kasos operacijų atlikimo vietoje ar turi būti įklijuota Autonominio kasos aparato kasos operacijų žurnale);

55.3. užstatams už pakuotes priimti ir / ar grąžinti gali būti naudojami tik aptarnavimo įmonės tinkamai parengti kasos aparatai, kuriais:

55.3.1. kvite galima registruoti užstato už pakuotę priėmimą (kvite būtina nurodyti už užstatą perduotos pakuotės pavadinimą (gali būti simbolinis), pakuočių vienetų skaičių ir visą paimto užstato sumą);

55.3.2. kvite registruoti užstato už pakuotę grąžinimą gali tik specialią gamintojo funkciją turintys kasos aparatai (kvite būtina įvardyti „užstato grąžinimo“ operaciją ir nurodyti pakuotės pavadinimą (gali būti simbolinis), pakuočių vienetų skaičių bei visą grąžinamą užstato sumą);

55.3.3. kai naudojamas **autonominis** kasos aparatas, gamintojo nepritaikytas užstatų apskaitai, užstato už pakuotę grąžinimas gali būti registruojamas tik atskirame kvite, negalima registruoti kartu su parduodamomis prekėmis (tokiame kvite būtina įvardyti „užstato grąžinimo“ operaciją ir nurodyti pakuotės pavadinimą (gali būti simbolinis), vienetų skaičių bei visą grąžinamą užstato sumą. ~~Užstatams grąžinti galima naudoti atskirą, tik tam skirtą kasos aparatą;~~

55.3.4. ataskaitoje (Z) būtina nurodyti bendrą užstatų už pakuotes išmokėtą pinigų sumą. Ataskaitoje (Z) arba kitose (kiekinėse) ataskaitose turi būti nurodomas priimtų pakuočių vienetų

skaičius;

55.3.5. kai naudojamas **autonominis** kasos aparatas, gamintojo nepritaikytas užstatų apskaitai, užstatų apskaitai jį galima naudoti tik pagal to modelio autonominius kasos aparatus aptarnavimo įmonės parengtą instrukciją, kurioje turi būti aprašytos užstatų priėmimo ir gražinimo procedūros, paaiškintas ataskaitos (Z) ir skyrių ataskaitų turinys, aprašyta Autonominio kasos aparato kasos operacijų žurnalo užpildymo tvarka bei užstatų apskaitai būtini skaičiavimai. Tokia instrukcija turi būti saugoma kasos operacijų atlikimo vietoje ar turi būti įklijuota Autonominio kasos aparato kasos operacijų žurnale;

<Papunkčių 55.4 – 55.7 pakeitimų nežymėjome>

55.4. vaistinės, išduodančios (parduodančios) kompensuojamus vaistus ir / ar kompensuojamąsias medicinos pagalbos priemones pagal elektroninį receptą, popierinį receptą, išrašytą 3 formos recepto blanke ar 3 formos (išimties atvejams) recepto blanke, vadovaujantis Receptų rašymo ir vaistinių preparatų, medicinos priemonių (medicinos prietaisų) ir kompensuojamųjų medicinos pagalbos priemonių išdavimo (pardavimo) vaistinėse gyventojams ir popierinių receptų saugojimo, išdavus (pardavus) vaistinius preparatus, medicinos priemones (medicinos prietaisus) ir kompensuojamąsias medicinos pagalbos priemones vaistinėje taisyklėmis, patvirtintomis Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2002 m. kovo 8 d. įsakyму Nr. 112 „Dėl Receptų rašymo ir vaistinių preparatų, medicinos priemonių (medicinos prietaisų) ir kompensuojamųjų medicinos pagalbos priemonių išdavimo (pardavimo) vaistinėse gyventojams ir popierinių receptų saugojimo, išdavus (pardavus) vaistinius preparatus, medicinos priemones (medicinos prietaisus) ir kompensuojamąsias medicinos pagalbos priemones vaistinėje, taisyklių patvirtinimo“ (toliau – receptas), kai naudojami kasos aparatai, turi užtikrinti, kad:

55.4.1. atskirai būtų registruojama už kiekvieną kompensuojamąjį vaistą ir / ar kompensuojamąją medicinos pagalbos priemonę suteikiama kompensacija, įskaitant valstybės biudžeto lėšomis padengiamą paciento priemoką (toliau – kompensacija);

55.4.2. visos vienam pirkėjui suteikiamos kompensacijos, už vienu metu vaistinėje išduodamus (parduodamus) kompensuojamus vaistus ir / ar kompensuojamąsias medicinos pagalbos priemones pagal visuose receptuose nurodytus kompensuojamus vaistus ir / ar kompensuojamąsias medicinos pagalbos priemones būtų registruojamos viename kasos aparato kvite;

55.4.3. pirkėjui sumokėjus iš dalies kompensuojamųjų vaistų ir / ar kompensuojamųjų medicinos pagalbos priemonių nekompensuojamą jų kainos dalį (paciento priemoką) arba kartu su kompensuojamais vaistais ir / ar kompensuojamosiomis medicinos pagalbos priemonėmis perkant ir nekompensuojamų vaistų bei vaistinių prekių, visa sumokėta suma būtų registruojama antrame kasos aparato kvite arba atskirame kasos aparato skyriuje;

55.5. vaistinės, pagal receptus išduodančios (parduodančios) vaistus ir / ar medicinos pagalbos priemones, kurių įsigijimo išlaidos arba jų dalis apmokama valstybės biudžeto ar kitomis lėšomis, kai naudojami kasos aparatai, turi užtikrinti, kad:

55.5.1. būtų atskirai registruojamas kiekvieno vaisto ir / ar medicinos pagalbos priemonių išdavimas (pardavimas), nurodant, kokia suma apmokama valstybės biudžeto ar kitomis lėšomis;

55.5.2. vaistų ir / ar medicinos pagalbos priemonių, kurių įsigijimo išlaidos arba jų dalis apmokama valstybės biudžeto lėšomis, išdavimas būtų registruojamas atskirai nuo kompensuojamųjų vaistų ir kompensuojamųjų medicinos pagalbos priemonių;

55.5.3. pirkėjui sumokėjus iš dalies valstybės biudžeto lėšomis apmokamų vaistų ir / ar medicinos pagalbos priemonių neapmokamą jų kainos dalį arba kartu su valstybės biudžeto lėšomis apmokamais vaistais ir / ar medicinos pagalbos priemonėmis perkant ir nekompensuojamų vaistų bei vaistinių prekių, visa sumokėta suma būtų registruojama antrame kasos aparato kvite arba atskirame kasos aparato skyriuje;

55.6. ūkio subjektai, išskyrus vaistines, išduodantys (parduodantys) kompensuojamąsias medicinos pagalbos priemones pagal receptus, kai naudojami kasos aparatai, *mutatis mutandis* turi vadovautis Taisyklių 55.4 papunkčiu;

55.7. kasos aparatu kompensacija registruojama pagal gamintojo nustatytą procedūrą;

55.8. kai mokėjimai priimami kaip **avansas, užstatas arba už daigiatipį kuponą**, kaip jis apibrėžtas Lietuvos Respublikos pridėtinės vertės mokesčio įstatyme (toliau – daigiatipis kuponas), ir jiems apskaityti naudojamas kasos aparatas, šiai ūkinei operacijai patvirtinti turi būti išduodamas nefiskalinis kasos aparato kvitas, kurio informacija turi būti įrašoma į kasos aparato kontrolinę juostą;

55.9. kai mokėjimai priimami **už vienatipį kuponą**, kaip jis apibrėžtas Pridėtinės vertės mokesčio įstatyme, (toliau – vienatipis kuponas), šiai ūkinei operacijai patvirtinti turi būti išduodamas fiskalinis kasos aparato kvitas;

55.10. kai, atsiskaitant už prekes ir / ar paslaugas, pateikiamas daigiatipis kuponas visai prekės ir / ar paslaugos kainai ar jos daliai arba už prekes ir (ar paslaugas) jau yra sumokėta avansu arba užstatu, šiai ūkinei operacijai patvirtinti turi būti išduodamas fiskalinis kasos aparato kvitas. Suma, už kurią priimtas daigiatipis kuponas arba kuri sumokėta avansu arba užstatu, kvite nurodoma kaip sumokėta avansu, nurodant žodžius „sumokėta avansu“;

55.11. kai, atsiskaitant už prekes ir / ar paslaugas, pateikiamas vienatipis kuponas visai prekės ir / ar paslaugos kainai ar jos daliai, šiai ūkinei operacijai patvirtinti turi būti išduodamas fiskalinis kasos aparato kvitas. Suma, už kurią priimtas vienatipis kuponas, fiskaliniame kvite pažymima kaip suteikta nuolaida nuo bendros mokėtinios sumos, nurodant žodžius „nuolaida su kuponu“.

TREČIASIS SKIRSNIS

INDIVIDUALIA VEIKLA BESIVERČIANČIO GYVENTOJO KASOS APARATO NAUDOJIMAS

56. Individualia veikla besiverčiantis gyventojas gali naudoti tik VMI jo vardu įregistruotą kasos aparatą, kaip tai nustatyta Taisyklių 30 punkte. Kai kasos aparatą naudoja verslo liudijimą įsigijęs gyventojas, jo vardu įregistruotą kasos aparatą gali naudoti jo verslo liudijime įrašytas fizinis asmuo. Kai kasos aparatą naudoja gyventojas, kuris veiklą vykdo pagal individualios veiklos pažymą, jo vardu įregistruotą kasos aparatą gali naudoti jo darbuotojai. Kai kasos aparatą naudoja gyventojai, veikiantys jungtinės veiklos (partnerystės) sutarties pagrindu, o kasos aparatas įregistruojamas vieno iš partnerių vardu, įregistruotą kasos aparatą prekybos veikloje gali naudoti visi partneriai. Individualia veikla besiverčiantis gyventojas dėl kasos aparato įregistravimo VMI turi kreiptis į aptarnavimo įmonę.

57. Individualia veikla besiverčiantis gyventojas turi:

57.1. kiekvieną dieną užpildyti Kasos operacijų apskaitos žurnalą;

57.2. pasirašyti į **autonominį kasos aparatą** įdedamų naujų **popierinių** kontrolinių juostų pradžioje ir baigtų spausdinti popierinių kontrolinių juostų pabaigoje;

57.3. registruoti kasos aparatu visus atsiskaitymus ir visas prekybos (paslaugų) operacijas, grynųjų pinigų išmokėjimą, įdėjimą ir išėmimą iš kasos aparato kasos;

57.4. užregistravęs visas prekių (paslaugų) pardavimo (pirkimo) operacijas, pagal kasos aparato duomenis nustatyti visą mokėtiną sumą;

57.5. kasos aparatu registruoti atsiskaitymą pagal mokėjimo būdą, jei naudojamo kasos aparato techninės galimybės leidžia kvitą pirkėjui pateikti elektroniniu būdu ir pirkėjas sutinka gauti kvitą elektroniniu būdu, priimti pirkėjo nurodytą ir šalių susitarimu naudojamą pirkėjo atpažinimo elementą, pagal kurį pirkėjui bus pateiktas kvitas elektroniniu būdu; jei dėl techninių aplinkybių kvitas negali būti pirkėjui pateiktas elektroniniu būdu arba pirkėjas neišreiškė sutikimo gauti kvitą elektroniniu būdu, išspausdinti kvitą ir teisingai jį nuplėšti;

57.6. užbaigtą spausdinti kvitą kartu su graža, jei yra teikiama, kai sumokama grynaisiais ir / arba negrynaisiais pinigais, kai yra naudojama mokėjimo priemonė, išduoti pirkėjui. Jei šalių susitarimu kvitas pirkėjui pateikiamas elektroniniu būdu, informuoti pirkėją, kokiomis techninėmis programinėmis priemonėmis pirkėjas gavo kvito duomenis. Kvitą pirkėjui

elektroniniu būdu pateikiamas nedelsiant pagal pirkėjo nurodytą ir šalių susitarimu naudojamą pirkėjo atpažinimo elementą;

57.7. jei kvitas sugadintas (plyšo juosta ar panašiai), Taisyklių 50.1 ir 50.2 papunkčiuose nustatyta tvarka įforminti jį tokia pat tvarka, kaip klaidingai išspausdintą kvitą, išspausdinti ir asmeniui išduoti naują kvitą;

57.8. kasos aparatu apskaitytus pinigus rekomenduojama laikyti kasos aparato stalčiuje arba kitoje vietoje, tačiau atskirai nuo asmeninių pinigų (nelaikyti vienoje piniginėje, dėžutėje ir panašiai);

57.9. jei, išspausdinus kvitą arba pateikus kvitą elektroniniu būdu, pirkėjas nutraukia pirkimą–pardavimą, jei išspausdintas arba pateiktas elektroniniu būdu klaidingas kvitas arba jei pirkėjas grąžina įsigytą prekę, individualia veikla besiverčiantis gyventojas turi:

57.9.1. kai naudoja autonomini kasos aparatą, Kasos operacijų apskaitos žurnale įrašyti kvito datą ir numerį, grąžintos prekės pavadinimą, grąžinimo priežastis ir pirkėjui grąžintą pinigų sumą;

57.9.2. kai naudoja autonomini kasos aparatą, grąžintą spausdintą kvitą įklijuoti Kasos operacijų apskaitos žurnale; kai kvitas buvo pateiktas elektroniniu būdu, žurnale nurodyti, kad kvitas pirkėjui buvo pateiktas elektroniniu būdu;

57.9.3. kai su grąžinama preke pateiktame kvite užregistruotos ir kitos (negrąžinamos) prekės, pirkėjui pageidaujant, išspausdinti arba elektroniniu būdu pateikti naują negrąžintų prekių pardavimo kvitą ir jo numerį nurodyti laisvos formos pinigų grąžinimo akte;

57.9.4. kai naudoja virtualios fiskalizacijos kasos aparatą ar kasos aparatą, veikiantį su saugos moduliu, turi atlikti nefiskalinio prekių grąžinimo ir / ar paslaugų atsisakymo dokumento registravimą naudojamu kasos aparatu;

57.10. kai baigiasi ar nutrūksta popierinė kontrolinė juosta, pasirašyti ant jos nutrūkusių galų arba ant jos pabaigos ir naujos juostos pradžios, nurodyti datą ir laiką bei kontrolinės juostos eilės numerį. Nutrūkusią juostą klijuoti draudžiama;

57.11. pasibaigus darbo dienai, būtina:

57.11.1. suskaičiuoti dienos (pamainos) įplaukas grynaisiais pinigais;

57.11.2. kai naudojamas autonominis kasos aparatas, išspausdinti fiskalinę dienos ataskaitą (Z), kurią turi pasirašyti individualia veikla besiverčiantis gyventojas, o paskutinę mėnesio dieną turi atspausdinti ir fiskalinę mėnesio suminę ataskaitą bei šias ataskaitas įklijuoti į Kasos operacijų apskaitos žurnalą. Kai naudojamas virtualios fiskalizacijos kasos aparatas ar kasos aparatas, veikiantis su saugos moduliu, individualia veikla besiverčiantis gyventojas privalo suformuoti ataskaitą (Z);

57.11.3. kai dėl kasos aparato gedimo ar kitais atvejais pirkėjui išrašomas Gyventojų, įsigijusių verslo liudijimus, buhalterinės apskaitos taisyklėse, patvirtintose Lietuvos Respublikos finansų ministro 2002 m. gruodžio 24 d. įsakymu Nr. 415 „Dėl Gyventojų, įsigijusių verslo liudijimus, buhalterinės apskaitos taisyklių patvirtinimo“, ar Gyventojų, besiverčiančių individualia veikla (išskyrus gyventojus, įsigijusius verslo liudijimus), buhalterinės apskaitos taisyklėse, patvirtintose Lietuvos Respublikos finansų ministro 2003 m. vasario 17 d. įsakymu Nr. 1K-040 „Dėl Gyventojų, besiverčiančių individualia veikla (išskyrus gyventojus, įsigijusius verslo liudijimus), buhalterinės apskaitos taisyklių patvirtinimo“, nurodytas apskaitos dokumentas (toliau – Apskaitos taisyklėse nurodytas apskaitos dokumentas):

57.11.3.1. kai naudojamas autonominis kasos aparatas, Kasos operacijų apskaitos žurnalo II skyriuje dienos pabaigoje įrašoma gauta pajamų suma, paskaičiuota pagal išrašytus Apskaitos taisyklėse nurodytus apskaitos dokumentus;

57.11.3.2. kai naudojamas virtualios fiskalizacijos kasos aparatas ar kasos aparatas, veikiantis su saugos moduliu, individualia veikla besiverčiantis gyventojas privalo įrašyti į pajamų ir išlaidų apskaitos žurnalą gautą pajamų sumą, paskaičiuotą pagal išrašytus Apskaitos taisyklėse nurodytus apskaitos dokumentus;

57.11.4. užpildyti Kasos operacijų apskaitos žurnalą, kurio įrašo duomenis parašu turi patvirtinti individualia veikla besiverčiantis gyventojas;

57.12. išspausdintų autonominių kasos aparatų popierinių kontrolinių juostų ritinėlius sunumeruoti spausdinimo eilės tvarka (nurodomi metai ir eilės numeris, pvz.: Nr. 2002/51) ir tvarkingai supakuoti. Ant pakuotės nurodyti metus, popierinių kontrolinių juostų numerius ir saugoti popierines kontrolines juostas Taisyklių 34 punkte nurodytą terminą. ~~Pasibaigus nustatytam saugojimo terminui, kontrolines juostas sunaikinti (smulkintuvu, sudeginti ar panašiai). Kai kontrolinės juostos sunaikinamos, Kasos operacijų apskaitos žurnale (kurių metų juostos sunaikintos) III skyriuje „Pastabos“ turi įrašyti sunaikinimo būdą, datą ir pasirašyti.~~

58. Rekomenduojama Darbo dienos pradžioje patikrinti, ar nepažeistos autonominio kasos aparato plombos, darbe vadovautis šiomis Taisyklėmis ir kasos aparato naudojimo instrukcija.

59. Kasos operacijų apskaitos žurnalą ir autonominio kasos aparato techninį pasą rekomenduojama individualia veikla besiverčiančiam gyventojui darbo metu laikyti kasos operacijų atlikimo vietoje arba kitoje saugioje vietoje, tačiau, kontroliuojančiai institucijai paprašius, pateikti per nurodytą terminą.

60. Kasos aparato gedimo atvejais privaloma kreiptis į aptarnavimo įmonę, aptarnaujančią tą kasos aparato modelį.

Individualia veikla besiverčiantis gyventojas kasos aparato gedimo šalinimo laikotarpiu ar kitais atvejais, kai jį naudoti draudžiama (pavyzdžiui, pažeista autonominio kasos aparato plomba ir panašiai), kiekvienam su juo atsiskaičiusiam asmeniui turi išduoti Apskaitos taisyklėse nurodytą apskaitos dokumentą.

Rezervinio autonominio kasos aparato Kasos operacijų apskaitos žurnalas užpildomas ir saugomas šių Taisyklių 37 ir 39 punktuose nustatyta tvarka.

61. Jei prarandamas kasos aparatas, autonominio kasos aparato techninis pasas, Kasos operacijų apskaitos žurnalas, reikia vadovautis Taisyklių IV skyriaus nuostatomis *mutatis mutandis*.

IV SKYRIUS

KASOS APARATŲ GEDIMAI, DOKUMENTŲ PRARADIMAI

62. Sugedus kasos aparatui (įtarus gedimą ar kitą sutrikimą), jį praradus (dėl vagystės, nenugalimos jėgos (*force majeure*) aplinkybių, pametus ir panašiai):

62.1. kasininkas turi iškviešti atsakingą asmenį;

62.2. jei kasos aparato sutrikimo priežasties negalima savarankiškai pašalinti (įtarus gedimą), atsakingas asmuo turi kreiptis į aptarnavimo įmonę (išskyrus elektros energijos tiekimo sutrikimo atvejį ar kitą nuo ūkio subjekto nepriklausantį ir aptarnavimo įmonės nešalinamą sutrikimą). Kai dėl kasos aparato sutrikimo (įtarus gedimą) kreipiamasi į aptarnavimo įmonę, darbas gali būti tęsiamas šio papunkčio antrojoje pastraipoje nustatyta tvarka. Į aptarnavimo įmonę turi būti kreiptasi ne vėliau kaip per 24 val. (arba artimiausią darbo dieną, jei kasos aparatas sutrinka ne darbo ar šventės dieną) nuo kasos aparato sutrikimo (įtariamo gedimo) momento.

Iki kasos aparato remonto pabaigos, sutrikusio elektros energijos tiekimo atnaujinimo ar kito šio papunkčio pirmojoje pastraipoje nurodyto sutrikimo pašalinimo atsiskaitymams turi būti naudojamas kitas to kasos aparato naudotojo vardu įregistruotas kasos aparatas arba atsiskaitoma pagal Apraše nustatytu būdu išrašomus apskaitos dokumentus;

62.3. praradus kasos aparatą dėl įvykdytos nusikalstamos veikos ar nenugalimos jėgos (*force majeure*) aplinkybių, kasos aparato naudotojas ar jo įgaliotas asmuo privalo informuoti apie tai nedelsdamas (tą pačią ar artimiausią darbo dieną, jeigu prarandama ne darbo ar šventės dieną) aptarnavimo įmonę. Kasos aparato naudotojo pareiškimas ikiteisminio tyrimo įstaigai dėl įvykusios nusikalstamos veikos (pavyzdžiui, dėl vagystės, plėšimo, turto sunaikinimo ir panašiai) ar kreipimasis į kompetentingą instituciją dėl nenugalimos jėgos (*force majeure*) aplinkybių egzistavimo ir dėl jų prarasto kasos aparato faktų patvirtinimo turi būti saugomas ūkio subjekto vadovo nustatyta tvarka 6 metus ir, VMI ar kitai kontroliuojančiai institucijai pareikalavus, pateikiamas Mokesčių administravimo įstatyme ir kituose teisės aktuose, reglamentuojančiuose kitų kontroliuojančių institucijų veiklą, nustatytais terminais ir tvarka.

Pametęs kasos aparatą kasos aparato naudotojas ar jo įgaliotas asmuo privalo informuoti apie tai nedelsdamas (tą pačią ar artimiausią darbo dieną, jeigu prarandama ne darbo ar šventės dieną) aptarnavimo įmonę ir ūkio subjekto vadovo nustatyta tvarka parengti laisvos formos pažymą, nurodydamas pamesto kasos aparato identifikuojančius duomenis (kasos aparato unikalus numeris, įrengimo adresas), detalias aplinkybes, kuriomis kasos aparatas buvo pamestas, ir kreipimosi į aptarnavimo įmonę faktą (data, aptarnavimo įmonės pavadinimas ir juridinio asmens kodas), kuri turi būti saugoma ūkio subjekto vadovo nustatyta tvarka 6 metus ir VMI ar kitai kontroliuojančiai institucijai pareikalavus, pateikiama Mokesčių administravimo įstatyme ir kituose teisės aktuose nustatytais terminais ir tvarka.

Aptarnavimo įmonė, gavusi šio papunkčio pirmoje arba antroje pastraipose nurodytą kasos aparato naudotojo ar jo įgalioto asmens pranešimą, per 3 darbo dienas turi išregistruoti kasos aparatą i.EKA, nuroydama išregistravimo priežastį „Prarastas“. Prarasto / pamesto autonominio kasos aparato kasos aparato techniniame pase turi būti padarytas aptarnavimo įmonės specialisto įrašas apie autonominio kasos aparato praradimą / pametimą;

~~56.5. visi aptarnaujančios įmonės iškvietimai chronologine tvarka turi būti užregistruoti sugedusio kasos aparato kasos operacijų žurnale. Kasos operacijų žurnale nurodoma iškvietimo (kreipimosi) data, laikas, kasos aparatus aptarnaujančios įmonės pavadinimas. Tik užregistravus iškvietimą (kreipimąsi), gali būti tęsiamas darbas, kaip nurodyta šių Taisyklių 60² punkto ketvirtojoje pastraipoje. Keleiviniame transporte iki reiso pabaigos darbas gali būti tęsiamas ir neužregistravus aptarnaujančios įmonės iškvietimo;~~

62.4. aptarnavimo įmonė, nustačiusi, kad neteisėtai pakeista aptarnaujamo kasos aparato programa ar konstrukcija, privalo apie tai ne vėliau kaip kitą darbo dieną pranešti VMI, laisvos formos pranešimą pateikdama vienu iš šių būdų: elektroniniu paštu vmi@vmi.lt, paštu, per Valstybinės mokesčių inspekcijos portalo e. VMI autorizuotų elektroninių paslaugų sritį (toliau – Mano VMI). Konstrukcijos pakeitimu laikomas gamintojo sumontuotų detalių, mazgų, komponentų, jų sujungimo priemonių išėmimas, pakeitimas, gamintojo nenumatytų dalių prijungimas ar korpuso konstrukcijos pakeitimas, dėl kurio buvo ar galėjo būti pakeistos kasos aparato vykdomos funkcijos.

63. Praradus autonominio kasos aparato techninį pasą, atsakingas asmuo nedelsdamas (tą pačią ar artimiausią darbo dieną, jeigu prarandama ne darbo dieną) kreipiasi į aptarnavimo įmonę dėl techninio paso dublikato išdavimo.

Kai autonominio kasos aparato techninis pasas yra prarastas / pamestas kartu su kasos aparatu, į aptarnavimo įmonę kreipiamasi Taisyklių 62.3 papunkčio antroje pastraipoje nurodyta tvarka ir aptarnavimo įmonei išduoti techninio paso dublikato nereikia.

Praradus autonominio kasos aparato techninį pasą, autonominio kasos aparato naudotojas aptarnavimo įmonei pateikia prašymą su nurodytais prarasto autonominio kasos aparato techninio paso ir autonominio kasos aparato pagrindiniais duomenimis (t. y. autonominio kasos aparato techninio paso (Taisyklių I priedas) titulinėje dalyje nurodytus duomenis). Autonominio kasos aparato techninio paso dublikatą pagal autonominio kasos aparato naudotojo prašymą užpildo autonominį kasos aparatą aptarnaujanti aptarnavimo įmonė ir jame įrašo autonominio kasos aparato skaitiklių reikšmes, esančias šio techninio paso dublikato įregistravimo metu. Autonominio kasos aparato techninio paso dublikato titulinio lapo viršutiniame dešiniajame kampe užrašoma (dedamas spaudas) „IŠDUOTAS VIETOJ PRARASTO TECHNINIO PASO Serija _____ Nr. _____, išduoto“ ir nurodoma prarasto autonominio kasos aparato techninio paso išdavimo data.

Šiame punkte nustatyta tvarka parengus autonominio kasos aparato techninio paso dublikatą, turi būti i.EKA pakeičiami įregistruoto autonominio kasos aparato registravimo duomenys Taisyklių II skyriaus antrojo skirsnio nustatyta tvarka.

64. Praradus Autonominio kasos aparato kasos operacijų žurnalą / Kasos operacijų apskaitos žurnalą:

64.1. nefiskalinio kasos aparato Autonominio kasos aparato kasos operacijų žurnalo / Kasos operacijų apskaitos žurnalo dublikatas užpildomas pagal autonominio kasos aparato kontrolinėse juostose išspausdintas dienos ataskaitas (Z) (ataskaitų kopijų žurnalo dublikate klijuoti nebūtina);

64.2. fiskalinio autonominio kasos aparato Autonominio kasos aparato kasos operacijų žurnalo / Kasos operacijų apskaitos žurnalo dublikatas užpildomas pagal autonominiu kasos aparatu išspausdintas visas fiskalines ataskaitas (Z), kurios klijuojamos Autonominio kasos aparato kasos operacijų žurnalo / Kasos operacijų apskaitos žurnalo dublikate.

V SKYRIUS

KASOS APARATŲ TECHNINIS APTARNAVIMAS IR REMONTAS

65. Kasos aparatus aptarnaujanti įmonė privalo:

65.1. kasos aparato naudotojo nurodytoje ir tinkamai parengtoje kasos operacijų atlikimo vietoje įrengti kasos aparatą;

65.2. kasos aparato naudotojo poreikiams pritaikyti ir tinkamai užprogramuoti įrengtą kasos aparatą;

65.3. į EKA įregistruoti naujai įrengtus, perkeltus kitu adresu ir išregistruoti nenaudotinus (nepataisomai sugedusius, pasibaigus Apraše nustatytam naudojimo laikui) ir kitus išregistruotinus kasos aparatus.

Autonominio kasos aparato techniniame pase ir kasos aparato elektroniniame techniniame pase turi būti nurodyti visi kasos aparato įrengimo, techninės apžiūros, remonto, įrengimo adreso, programos pakeitimo, skaitiklių bei autonominio kasos aparato naudotojų duomenys. Kasos aparato programą pakeisti (išskyrus kainas, prekių pavadinimus ir kodus) gali tik aptarnavimo įmonė. Autonominio kasos aparato techniniame pase turi būti nurodyta kiekvieno po šio Aprašo įsigaliojimo dienos įrengto fiskalinio autonominio kasos aparato darbo programos (programų) kontrolinė suma (sumos);

65.4. priimti kasos aparatų naudotojų iškvietimus, juos registruoti Taisyklių 67 punkto antroje pastraipoje nustatyta tvarka bei užtikrinti, kad nustatytu laiku būtų suremontuoti ar techniškai aptarnauti iškvietime nurodyti kasos aparatai;

65.5. kasos aparato remontą įforminti laisvos formos remonto aktu, kuriame nurodomi kasos aparato, jo naudotojo ir aptarnavimo įmonės rekvizitai, trumpai apibūdinami remonto darbai. Aktą turi pasirašyti kasos aparato naudotojas ar jo vadovas, ar vadovo paskirtas atsakingas asmuo ir aptarnavimo įmonės specialistas. Vienas akto egzempliorius paliekamas kasos aparato naudotojui;

~~60.6. kasos aparato naudotojo prašymu priimti utilizuoti nepataisomai sugedusius, pagal Tvarkos aprašą nenaudotinus ar dėl kitų priežasčių kasos aparato naudotojo nurašytus kasos aparatus. Kasos aparatas utilizuoti (sunaikinti) priimamas pagal utilizavimo aktą, kuriame turi būti nurodomi kasos aparato, jo naudotojo ir priėmusios aptarnaujančios įmonės rekvizitai. Kai utilizuojamas fiskalinis kasos aparatas, fiskalinė atmintis išimama ir pagal tą utilizavimo aktą perduodama kasos aparato naudotojui. Pirmasis akto egzempliorius kartu su kasos aparato techniniu pasu atiduodamas kasos aparato naudotojui, antrasis egzempliorius lieka utilizuoti priėmusioje aptarnaujančioje įmonėje, kuri yra atsakinga už tai, kad utilizuoti perduotas kasos aparatas nebūtų panaudotas atsiskaitymams registruoti. Utilizavimo aktas ir utilizuoto kasos aparato techninis pasas saugomi 10 metų. Priimti aparatai utilizuojami, laikantis teisės aktuose nustatytų gamtos apsaugos reikalavimų;~~

~~60.7. sudaryti kiekvieno pagal gamintojo suteiktus įgaliojimus aptarnaujamo kasos aparato programavimo parametrų sąrašus, kuriuos pateikia VMI prie FM ir visoms šios įmonės įgaliojimus turinčioms aptarnaujančioms įmonėms;~~

65.6. visas gamintojo nustatytas ir / ar aptarnavimo įmonės pagal kasos aparato naudotojo poreikius suprogramuotas funkcijas aprašyti kasos aparato naudotojo instrukcijoje. Papildytą ar

pakeistą instrukciją aptarnaujanti įmonė turi pateikti VMI prie FM tiesiogiai atvykus, paštu arba elektroniniu paštu vmi@vmi.lt;

60.9. ne vėliau kaip per 5 darbo dienas pranešti VMI, jei pagal kasos aparato naudotojo prašymą priėmė techniškai aptarnauti iki tol kitos aptarnaujančios įmonės prižiūrėtą kasos aparatą, pranešimą pateikdama tiesiogiai atvykusi į apskrities valstybinę mokesčių inspekciją, paštu arba elektroniniu paštu vmi@vmi.lt;

65.7. pranešti VMI apie kasos aparato sutrikimus ar naudotojo neteisėtus veiksmus, dėl kurių buvo pažeisti kasos aparatu užregistruoti prekių pardavimo (paslaugų suteikimo) ir atsiskaitymo ūkinių operacijų duomenys, programų, programavimo parametrų, konstrukcijos pakeitimus ar pažeidimus, apie autonominių kasos aparatų plombos pažeidimus ir kitus neteisėtai atliktus veiksmus ne vėliau kaip kitą darbo dieną po tokių faktų iš aptarnavimo įmonės specialisto sužinojimo, laisvos formos pranešimą kartu su aptarnavimo įmonės specialisto pateiktu laisvos formos aktu pateikdama vienu iš šių būdų: elektroniniu paštu vmi@vmi.lt, paštu, per Mano VMI;

65.8. suremontavus ar techniškai aptarnavus autonominio kasos aparato fiskalinę atmintį, kai pasikeičia fiskalinės atminties skaitiklio reikšmės, tačiau nesikeičia autonominio kasos aparato unikalus numeris, pakeisti įregistruoto autonominio kasos aparato registravimo duomenis Taisyklių II skyriaus antrojo skirsnio nustatyta tvarka;

65.9. suremontavus ar techniškai aptarnavus kasos aparatą, veikiančią su saugos moduliu, kai pasikeičia saugos modulio skaitiklio reikšmės, saugos modulį pakeisti nauju saugos moduliu ir iš naujo įregistruoti kasos aparatą, veikiančią su saugos moduliu, Taisyklių II skyriaus antrojo skirsnio nustatyta tvarka.

66. Aptarnavimo įmonei draudžiama aptarnauti savo (įskaitant visus padalinius bei filialus) ir kitų ūkio subjektų, susijusių su aptarnavimo įmone (pavyzdžiui, patronuojanti ir dukterinė bendrovės), atsiskaityti naudojamus kasos aparatus.

67. Ūkio subjektas gali sudaryti ilgalaikę arba vienkartinę kasos aparato techninės priežiūros ir / arba remonto sutartį. Ūkio subjektas, nesudaręs ilgalaikės kasos aparato techninės priežiūros ir / arba remonto sutarties, gali kreiptis į bet kurią Kasos aparatų, kompiuterinių kasų sistemų ir su jais susijusių įrenginių techninės priežiūros bei remonto darbų sertifikavimo taisyklių, patvirtintų Valstybinės mokesčių inspekcijos prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos viršininko 2004 m. gruodžio 21 d. įsakymu Nr. VA-198 „Dėl Kasos aparatų, kompiuterinių kasų sistemų ir su jais susijusių įrenginių techninės priežiūros bei remonto darbų sertifikavimo taisyklių patvirtinimo“, 4 punkte nurodytą aptarnavimo įmonę su prašymu atlikti kasos aparato techninę priežiūrą ar remontą.

Aptarnavimo įmonė privalo tvarkyti prašymų registravimo knygą (knygas), kurioje (kuriose) registruojami visi prašymai atlikti kasos aparatų techninę priežiūrą ar juos suremontuoti. Prašymų registravimo knyga (knygos) gali būti tvarkoma (-os) informacinių technologijų priemonėmis. Aptarnavimo įmonė prašymų registravimo knygoje turi pažymėti, ar ūkio subjekto prašymas priimtas, ar jo atsisakyta.

Aptarnavimo įmonė, priėmusi ūkio subjekto prašymą, ne vėliau kaip per 10 dienų turi atlikti kasos aparato techninę priežiūrą ar ją suremontuoti. Jeigu dėl techninių priežasčių aptarnavimo įmonė kasos aparato suremontuoti negali, remonto laikotarpis gali būti pratęstas, bet ne ilgiau kaip 10 dienų.

~~Kasos aparato techninės priežiūros ar remonto laikotarpiu darbas gali būti tęsiamas išduodami Tvarkos aprašo 24 punkte nurodyti dokumentai, tačiau tik užregistravus aptarnaujančios įmonės iškvietimą (kreipimąsi) šių Taisyklių 56.5 punkte nustatyta tvarka. Minėtu laikotarpiu gali būti naudojamas ir rezervinis fiskalinis kasos aparatas.~~

68. Aptarnavimo įmonės specialistas privalo:

68.1. aptarnavimo įmonės vadovo ar jo įgalioto asmens pavedimu atlikti veiksmus, būtinus šių Taisyklių 65 punkte nurodytoms aptarnavimo įmonės pareigoms vykdyti;

68.2. įrengti, užprogramuoti, aptarnauti ir remontuoti kasos aparatus pagal šių Taisyklių, Aprašo ir kitų teisės aktų bei aptarnavimo įmonės vadovo nustatytus reikalavimus;

68.3. techninio aptarnavimo, remonto metu ir įformindamas kasos aparato registravimo duomenų keitimą ar išregistravimą, tikrinti, ar tinkamai suprogramuotas kasos aparatas, ar liko ne mažiau kaip 30 dienų iki aktyvių virtualios fiskalizacijos kasos aparato arba kasos aparato, veikiančio su saugos modulių, naudojamų sertifikatų galiojimo pabaigos, ar nepažeistos autonominio kasos aparato plombos ir kasos aparato konstrukcija;

68.4. tinkamai užpildyti techninį pasą kasos aparato įrengimo, naudojimo sustabdymo, techninės priežiūros ir remonto darbų, išregistravimo atvejais ar pakeitus įregistruoto kasos aparato registravimo duomenis (aptarnavimo įmonės specialistas pats turi įrašyti kiekvieną įrašą autonominio kasos aparato techniniame pase, patvirtinti jį parašu ir asmeninio plombavimo įrankio atspaudu arba įrašus atlikti virtualios fiskalizacijos kasos aparato arba kasos aparato, veikiančio su saugos modulių, kasos aparato elektroniniame techniniame pase, pateikdamas informaciją i.EKA, jei jie nėra fiksuojami automatizuotu būdu);

68.5. laisvos formos aktu įforminti nustatytus kasos aparato sutrikimus ar neteisėtus veiksmus, dėl kurių buvo pažeisti kasos aparatu užregistruoti prekių pardavimo (paslaugų suteikimo) ir atsiskaitymo ūkinių operacijų duomenys, autonominių kasos aparatų plombos pažeidimus, programų, programavimo parametrų, konstrukcijos pakeitimus ar pažeidimus ir kitus neteisėtai atliktus veiksmus ir ne vėliau kaip kitą darbo dieną po šių faktų nustatymo šį aktą pateikti VMI ir aptarnavimo įmonės vadovui arba kitam įgaliotam asmeniui;

68.6. kai kasos aparato suremontuoti jo įrengimo vietoje negalima, paimti kasos aparatą (kartu su autonominiu kasos aparatu paimti ir autonominio kasos aparato techninį pasą) ir surašyti kasos aparato paėmimo remontuoti aktą, kurio vieną egzempliorių turi palikti kasos aparato įrengimo vietoje, o kitą kartu su kasos aparatu turi gabenti, perduoti aptarnavimo įmonei ir su suremontuotu kasos aparatu grąžinti kasos aparato naudotojui.

~~61.7. prieš pradėdamas kasos aparato techninį aptarnavimą ar remontą ir po jo, aptarnaujančios įmonės specialistas tuo metu kasos aparate esančioje juostoje turi užrašyti savo vardą, pavardę ir pasirašyti.~~

VI SKYRIUS

TERMINALO ĮREGISTRAVIMAS, ĮREGISTRUOTO TERMINALO REGISTRAVIMO DUOMENŲ KEITIMAS, IŠREGISTRAVIMAS IR JO ŽURNALO UŽPILDYMO TVARKA

69. Terminalai yra įregistruojami, įregistruotų Terminalų registravimo duomenys keičiami ir išregistruojami VMI. Terminalus įregistruoja, išregistruoja ir keičia įregistruotų Terminalų registravimo duomenis i.EKA jų savininkas Terminalo naudotojo vardu. Terminalo naudotojas i.EKA turi suteikti įgaliojimą Terminalo savininkui atlikti jam Terminalo įregistravimą, išregistravimą ir įregistruoto Terminalo registravimo duomenų keitimą.

70. Terminalo savininkas dėl Terminalo modelio įregistravimo, išregistravimo ir registrinių duomenų keitimo teisių i.EKA suteikimo ar panaikinimo ir / arba dėl naujo Terminalo modelio duomenų įtraukimo i.EKA turi per Mano VMI pateikti laisvos formos prašymą, jame nuroydamas norimo tvarkyti Terminalo modelio pavadinimą, jo gamintojo pavadinimą, gamintojo kodą, gamintojo šalį.

VMI ne vėliau kaip per 20 darbo dienų Terminalo savininkui turi i.EKA suteikti / panaikinti prašomas teises ir / arba įtraukti į i.EKA Terminalo modelio duomenis ir apie tai per Mano VMI informuoti Terminalo savininką.

71. Terminalas i.EKA įregistruojamas, nurodant: Terminalo naudotojo pavadinimą, Terminalo naudotojo identifikacinį numerį (kodą), Terminalo unikalų numerį, Terminalo įrengimo adresą. Terminalo įregistravimo duomenys turi būti nurodomi kasos operacijų žurnale. Pasikeitus Terminalo įrengimo adresui, adresas tą pačią dieną turi būti pakeičiamas i.EKA.

72. Kai pasikeičia Terminalo naudotojas, Terminalas turi būti išregistruotas ir įregistruotas Taisyklių 69 punkto nustatyta tvarka.

73. Kiekvienam Terminalui turi būti užpildomas Autonominio kasos aparato kasos

operacijų žurnalas Taisyklių III skyriaus pirmojo skirsnio nustatyta tvarka rankiniu būdu arba informacinių technologijų priemonėmis.

VII SKYRIUS BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

74. Asmenys, pažeidę šiose Taisyklėse nustatytus reikalavimus, atsako pagal Lietuvos Respublikos administracinių nusižengimų kodeksą.

75. Taisyklių laikymosi kontrolę pagal savo kompetenciją užtikrina VMI ir kitos kontroliuojančios institucijos.

<Priedų pakeitimų nežymėjome>

Kasos aparatų ir tiesioginio ryšio kompiuterių
tinklo terminalų naudojimo taisyklių
1 priedas

(Autonominio kasos aparato techninio paso formos pavyzdys)

AUTONOMINIO KASOS APARATO TECHNINIS PASAS

(autonominio kasos aparato gamintojas, modelio pavadinimas)

Serija ____ Nr. _____

(dokumento sudarymo vieta)

TURINYS

1. Autonominio kasos aparato techninio paso užpildymas ir saugojimas	2
2. Autonominio kasos aparato identifikavimo požymiai, sudėtis ir pirmasis įrengimas	3
3. Autonominio kasos aparato kvitų ir ataskaitų pavyzdžiai bei paaiškinimai.....	5
4. Autonominio kasos aparato naudotojas, aparato įrengimo vieta, jo įregistravimas ir išregistravimas Valstybinėje mokesčių inspekcijoje	6
5. Autonominio kasos aparato aptarnavimas, remontas, techninė kontrolė	8
6. Autonominio kasos aparato programavimo ataskaitos	10
7. Pastabos	11

I SKYRIUS AUTONOMINIO KASOS APARATO TECHNINIO PASO UŽPILDYMAS IR SAUGOJIMAS

1. Autonominio kasos aparato techninis pasas yra autonominio kasos aparato įregistravimo dokumentas, kuris tvarkomas visą autonominio kasos aparato naudojimo laiką ir saugomas kartu su kitais autonominio kasos aparato dokumentais.

2. Tik turint autonominio kasos aparato techninį pasą, autonominis kasos aparatas gali būti įrengiamas, įregistruojamas, išregistruojamas, pakeičiami įregistruoto autonominio kasos aparato

registravimo duomenys Valstybinėje mokesčių inspekcijoje (toliau – VMI), naudojamas ir techniškai aptarnaujamas.

3. Autonominio kasos aparato techninį pasą išduoda, suteikia jo seriją ir numerį autonominio kasos aparato pagrindinis tiekėjas (gamintojas arba jo įgaliotas atstovas).

4. Autonominio kasos aparato techninį pasą užpildo sertifikuotos kasos aparatų aptarnavimo įmonės specialistas. Visi įrašai daromi rašikliu, be braukymų, trynimų, taisymų ir patvirtinami parašais.

5. Autonominio kasos aparato techninio paso skyriai:

5.1. II skyriuje įrašomi pagrindiniai autonominio kasos aparato identifikavimo požymiai, žinios apie gamintoją ir jo įgaliotą atstovą, pagrindiniai moduliai, autonominio kasos aparato (fiskalinio bloko) veikimo programa ir ryšio su kompiuteriu programa, raktai, prijungimo prie kasų tinklo (nurodyti žodį „taip“ arba „ne“) ir autonominio kasos aparato parengimo eksploatuoti duomenys;

5.2. III skyriuje įklijuojami šio modelio autonominiu kasos aparatu spausdinamų kvitų ir ataskaitų pavyzdžiai ir šių dokumentų paaiškinimai;

5.3. IV skyriuje įrašomi duomenys apie autonominio kasos aparato naudotoją, aparato įrengimo vietą, įregistravimą, išregistravimą, įregistruoto autonominio kasos aparato registravimo duomenų pakeitimą Išmaniosios mokesčių administravimo informacinės sistemos Išmaniųjų elektroninių kasos aparatų posistemyje (toliau – i.EKA). Šiam skyriui rekomenduojama skirti tiek lapų, kad būtų vietos 15 įrašų;

5.4. V skyriuje nurodomi duomenys apie autonominio kasos aparato būklę ir techninio aptarnavimo metu atliktus darbus. Įrašai turi būti sunumeruoti eilės tvarka. Pirma eilutės dalis skirta įrašams prieš aptarnavimą (remontą), antra – po aptarnavimo (remonto). Trečia skiltis („Bendros įplaukos“) fiskalinių autonominių kasos aparatų atveju užpildoma iš suminės fiskalinės ataskaitos. Sertifikuotos kasos aparatų aptarnavimo įmonės specialistas pasirašo kiekvieno aptarnavimo, remonto metu. Šiam skyriui rekomenduojama skirti tiek lapų, kad būtų vietos 20 įrašų;

5.5. VI skyriuje įklijuojamos autonominio kasos aparato bazinio programavimo ar jo pakeitimo ataskaitos, patvirtintos ūkio subjekto vadovo bei sertifikuotos kasos aparatų aptarnavimo įmonės specialisto parašais ir pastarojo asmeniniu plombavimo įrankio spaudu. Šiam skyriui rekomenduojama skirti tiek lapų, kad būtų vietos įklijuoti 12 ataskaitų;

5.6. VII skyriuje gali būti įrašoma papildoma informacija. Šiam skyriui rekomenduojama skirti bent du lapus.

6. Autonominio kasos aparato techninio paso puslapiai numeruojami iš eilės didėjančia tvarka. Naudojamo autonominio kasos aparato techniniame pase pritrūkus vietos, atitinkamo skyriaus trūkstami lapai įrišami autonominio kasos aparato techninio paso pabaigoje ir sunumeruojami, toliau pratęsiant bendrą lapų numeravimą.

7. Už autonominio kasos aparato techninio paso saugojimą atsakingas įmonės, kurioje įrengtas (saugomas) kasos aparatas, vadovas. Autonominio kasos aparato techninis pasas turi būti nedelsiant pateiktas kontroliuojančiai institucijai paprašius ir sertifikuotos kasos aparatų aptarnavimo įmonės specialistui.

II SKYRIUS

AUTONOMINIO KASOS APARATO IDENTIFIKAVIMO POŽYMIAI, SUDĖTIS IR PIRMASIS ĮRENGIMAS

TECHNINIS PASAS

Serija ___ Nr. _____

AUTONOMINIO KASOS APARATO GAMINTOJAS, ŠALIS _____

MODELIO PAVADINIMAS _____

ĮTRAUKTAS Į KASOS APARATŲ SĄRAŠĄ _____ m. _____ mėn. _____ d., Id. Nr. _____

Autonominis kasos aparatas yra techniškai tvarkingas, jo savybės ir spausdinamų dokumentų turinys atitinka techninius reikalavimus, įrengimo vieta ir eksploataavimo sąlygos atitinka gamintojo reikalavimus ir naudotojo poreikius.

Skaitiklių reikšmės įrengimo metu įrašytos šio techninio paso IV skyriuje.

Autonominis kasos aparatas užplombuotas pagal pridedamą plombavimo planą.

Pastabos: _____

_____

_____

_____

_____

_____

Autonominis kasos aparatas užplombuotas ir parengtas naudoti
 _____ m. _____ mėn. _____ d.

Sertifikuotos kasos aparatų aptarnavimo įmonės specialistas

_____

_____

(parašas)

(vardas, pavardė)

III SKYRIUS
AUTONOMINIO KASOS APARATO KVITŲ IR ATASKAITŲ PAVYZDŽIAI BEI
PAAIŠKINIMAI
 (įklijuoti)

IV SKYRIUS
AUTONOMINIO KASOS APARATO NAUDOTOJAS, APARATO ĮRENGIMO VIETA,

Naudotojas ir jį identifikuojantis kodas (fizinio asmens vardas, pavardė, asmens kodas ar įmonės pavadinimas, juridinio asmens kodas), pridėtinės vertės mokesčio mokėtojo (fizinio asmens ar įmonės) kodas (jei yra įsiregistravęs)	Autonominio kasos aparato įrengimo adresas	Skaitiklių reikšmės (nurodomas 4 skyriaus įrašo eilės Nr. ir data) patvirtintos parašais
1	2	3

JO ĮREGISTRAVIMAS IR IŠREGISTRAVIMAS VALSTYBINĖJE MOKESČIŲ INSPEKCIJOJE

Aparatą įrengusios sertifikuotos kasos aparatų aptarnavimo įmonės pavadinimas ir sertifikato Nr. Sertifikuotos kasos aparatų aptarnavimo įmonės specialisto vardas, pavardė, sertifikato Nr., parašas ir plombavimo įrankio spaudas	Įregistravimo Nr.* ir data	Išregistravimo priežastis ir data	
4	5	6	7

Pastaba.* „Įregistravimo Nr.“ – tai autonominiam kasos aparatui i.EKA suteiktas registracijos numeris.

V SKYRIUS AUTONOMINIO KASOS APARATO APTARNAVIMAS, REMONTAS, TECHNINĖ KONTROLĖ

Pradėta (data ir laikas)	SKAITIKLIŲ REIKŠMĖS PRIEŠ TECHNINĮ APTARNAVIMĄ (REMONTĄ) PO APTARNAVIMO (REMONTO)					DARBŲ APRAŠYMAS: ●Įrengimas ●Įregistravimas ●Sustabdyimas ●Įregistravimo duomenų keitimas ●Programavimas ●Techninė kontrolė ●Remontas ●Atminties duomenų gražinimas į nulinę	Kasos aparato būklė		Sertifikuotos kasos aparatų aptarnavimo įmonės pavadinimas ir sertifikato Nr. Sertifikuotos kasos aparatų aptarnavimo įmonės specialisto vardas, pavardė, sertifikato Nr.
	Baigta (data ir laikas)	dienos („Z“) ataskaitos Nr.	Bendrųjų, įplaukų skaitiklio („GT“)	Dienos įplaukų skaitiklio	Paskutinio atminties gražinimo į nulinę reikšmę data ir Nr.		Paskutinio kvito Nr. (fiskalinių dienų kvitų skaičius)	gedimas, pažeidimas ir kita (išvardyti)	
							atlikti darbai; kasos aparatas parengtas naudoti	užplombuotas (taip, ne), plombos spaudas	

**VII SKYRIUS
PASTABOS**

_____ m. _____ mėn. _____ d.

_____
(pareigų pavadinimas)   _____
(parašas)   _____
(vardas, pavardė)

_____ m. _____ mėn. _____ d.

_____
(pareigų pavadinimas)   _____
(parašas)   _____
(vardas, pavardė)

_____ m. _____ mėn. _____ d.

_____
(pareigų pavadinimas)   _____
(parašas)   _____
(vardas, pavardė)

_____ m. _____ mėn. _____ d.

_____
(pareigų pavadinimas)   _____
(parašas)   _____
(vardas, pavardė)

_____ m. _____ mėn. _____ d.

_____
(pareigų pavadinimas)   _____
(parašas)   _____
(vardas, pavardė)

_____

(Autonominio kasos aparato kasos operacijų žurnalo formos pavyzdys)

_____ | | | | | | | | | |
(ūkio subjekto pavadinimas, adresas, pridėtinės vertės mokesčio mokėtojo (ūkio subjekto) kodas)

_____
(autonominio kasos aparato įrengimo adresas)

AUTONOMINIO KASOS APARATO KASOS OPERACIJŲ ŽURNALAS NR. _____

_____
(autonominio kasos aparato gamintojas, modelio pavadinimas)

UNIKALUS KASOS APARATO NR. _____, TECHNINIO PASO SERIJA _____ NR. _____

Pradėtas užpildyti _____ m. _____ d., baigtas užpildyti _____ m. _____ d.

I SKYRIUS

**AUTONOMINIO KASOS APARATO KASOS OPERACIJŲ ŽURNALO UŽPILDYMAS
IR SAUGOJIMAS**

1. Turi būti užpildomas atskiras kiekvieno atsiskaitymams registruoti naudojamo Autonominio kasos aparato kasos operacijų žurnalas (toliau – žurnalas), kurio puslapių turi užtekti 12 kalendorinių mėnesių, užpildant vieną eilutę per dieną. Pagal ūkio subjekto poreikį per vieną dieną gali būti užpildomos kelios žurnalo eilutės (jei atsiskaitoma keliomis valiutomis, spausdinamos kelios dienos (pamainos) fiskalinės ataskaitos (Z) (toliau – ataskaita (Z) per dieną ir panašiai). Žurnalai turi būti sunumeruoti paties ūkio subjekto nustatyta tvarka sudarytais nepasikartojančiais numeriais.

2. Turi būti užpildomi visi žurnalo stulpeliai, išskyrus žurnalo III skyrių, kuris pildomas Kasos aparatų ir tiesioginio ryšio kompiuterių tinklo terminalų naudojimo taisyklių 41 punkte nurodytais atvejais, ir tuos stulpelius, kuriuose nurodytos ūkinės operacijos nevykdomos ar netaikomi juose nurodyti pridėtinės vertės mokesčio (toliau – PVM) tarifai. Keisti pildytinus stulpelius draudžiama. Kasos aparato naudotojas pagal poreikį gali panaudoti atsarginius žurnalo stulpelius, jų pritrūkus, įvesti papildomus ar pakeisti to naudotojo atveju nenaudotinus šiame žurnale nurodytus stulpelius (pvz.: PVM neapmokestintų įplaukų stulpelį, kai neapmokestintomis prekėmis neprekiuojama, ir pan.). Žurnale turi būti klajuojamos visos Kasos aparatų ir tiesioginio ryšio kompiuterių tinklo terminalų naudojimo taisyklėse nurodytos autonominio kasos aparato ataskaitos ir dokumentai.

3. Jei teisės aktuose nenustatyta kitaip, kiekvienos autonominio kasos aparato naudojimo dienos pabaigoje žurnalas užpildomas chronologine tvarka rašikliu, taisymai turi būti patvirtinti kasininko ir atsakingo asmens parašais. Laikinai nenaudojamo autonominio kasos aparato žurnale daromas įrašas, nurodant priežastį, kodėl autonominis kasos aparatas nenaudojamas.

4. Žurnale turi būti užpildomi tokie skyriai:

4.1. II skyriuje turi būti klajuojamos autonominio kasos aparato spausdinamos kiekvienos dienos (ataskaitos (Z), o jei reikia, ir papildomos ataskaitos) bei kalendorinio mėnesio suminės fiskalinės ataskaitos. Ataskaitas (Z) turi pasirašyti kasininkas ir atsakingas asmuo. Dirbant

pamainomis, rekomenduojama įrašyti pamainos darbo laiko intervalą ir nurodyti pamainą priėmusių asmenų duomenis;

4.2. III skyriuje pagal ataskaitas (Z) (kai būtina, ir pagal kitas ataskaitas) įrašomi to autonominio kasos aparato naudojimo kiekvienos dienos duomenys apie įplaukas. Paskutinėje kiekvieno lapo eilutėje įrašomos sumos „Iš viso lape“, o užpildžius paskutinės mėnesio dienos įrašą, užpildomos paskutinės to lapo eilutės „Iš viso lape“ ir „Iš viso per mėnesį“. Kito mėnesio duomenys užpildomi naujame lape.

Šiame žurnalo skyriuje taip pat registruojami sertifikuotos kasos aparatų aptarnavimo įmonės išskvietimai. Tokie duomenys užpildomi pirmoje tuščioje eilutėje po paskutinės užpildytos (ar pradėtos užpildyti) dienos įrašo eilutės.

4.3. Žurnalas turi būti pagamintas taip, kad II skyriuje būtų pakankamai vietos 12 mėnesių kiekvienos dienos ataskaitoms (Z) ir vienai kalendorinio mėnesio suminei fiskalinei ataskaitai, o III skyriaus viename lape turi būti ne mažiau kaip 17 eilučių, iš viso ne mažiau kaip 24 tokie lapai žurnale. Žurnalo lapai numeruojami iš eilės didėjančia tvarka.

5. Už žurnalo užpildymą atsako įmonės vadovas, jo paskirtas atsakingas asmuo ir kasininkas.

6. Žurnalas yra finansinės apskaitos registras ir jis turi būti saugomas Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatyta laiką.

II SKYRIUS ATASKAITOS (Z) IR SUMINĖS FISKALINĖS ATASKAITOS

1 pamaina ___ – ___ val.	1 pamaina ___ – ___ val.	1 pamaina ___ – ___ val.	1 pamaina ___ – ___ val.
Kasininkas	Kasininkas	Kasininkas	Kasininkas
(vardo raidė, pavardė)	(vardo raidė, pavardė)	(vardo raidė, pavardė)	(vardo raidė, pavardė)
Atsakingas asmuo	Atsakingas asmuo	Atsakingas asmuo	Atsakingas asmuo
(vardo raidė, pavardė)	(vardo raidė, pavardė)	(vardo raidė, pavardė)	(vardo raidė, pavardė)
2 pamaina ___ – ___ val.	2 pamaina ___ – ___ val.	2 pamaina ___ – ___ val.	2 pamaina ___ – ___ val.
Kasininkas	Kasininkas	Kasininkas	Kasininkas
(vardo raidė, pavardė)	(vardo raidė, pavardė)	(vardo raidė, pavardė)	(vardo raidė, pavardė)
Atsakingas asmuo	Atsakingas asmuo	Atsakingas asmuo	Atsakingas asmuo
(vardo raidė, pavardė)	(vardo raidė, pavardė)	(vardo raidė, pavardė)	(vardo raidė, pavardė)
2 pamaina ___ – ___ val.	2 pamaina ___ – ___ val.	2 pamaina ___ – ___ val.	2 pamaina ___ – ___ val.
Kasininkas	Kasininkas	Kasininkas	Kasininkas
(vardo raidė, pavardė)	(vardo raidė, pavardė)	(vardo raidė, pavardė)	(vardo raidė, pavardė)
Atsakingas asmuo	Atsakingas asmuo	Atsakingas asmuo	Atsakingas asmuo
(vardo raidė, pavardė)	(vardo raidė, pavardė)	(vardo raidė, pavardė)	(vardo raidė, pavardė)

taisyklėse, patvirtintose Lietuvos Respublikos finansų ministro 2002 m. gruodžio 24 d. įsakymu Nr. 415 „Dėl Gyventojų, įsigijusių verslo liudijimus, buhalterinės apskaitos taisyklių patvirtinimo“ (toliau – Gyventojų, įsigijusių verslo liudijimus, apskaitos taisyklėse), ar Gyventojų, besiverčiančių individualia veikla (išskyrus gyventojus, įsigijusius verslo liudijimus), buhalterinės apskaitos taisyklėse, patvirtintose Lietuvos Respublikos finansų ministro 2003 m. vasario 17 d. įsakymu Nr. 1K-040 „Dėl Gyventojų, besiverčiančių individualia veikla (išskyrus gyventojus, įsigijusius verslo liudijimus), buhalterinės apskaitos taisyklių patvirtinimo“ (toliau – Gyventojų, besiverčiančių individualia veikla (išskyrus gyventojus, įsigijusius verslo liudijimus), apskaitos taisyklėse), numatyti apskaitos dokumentai. Jeigu individualia veikla besiverčiantis gyventojas paskiria asmenį, atsakingą už ataskaitų spausdinimą, ataskaitas pasirašyti turi atsakingas asmuo. Dirbant pamainomis, rekomenduojama įrašyti pamainos darbo laiko intervalą ir nurodyti pamainą priėmusių asmenų duomenis;

4.2. III skyriuje įrašomos per mėnesį padarytos (apmokėtos) veiklos išlaidos, susijusios su pajamomis, nuo kurių pajamų mokestis sumokamas, įsigyjant verslo liudijimą (neskaidant jų pagal rūšis) arba per mėnesį patirtos išlaidos, kurios pripažįstamos individualios veiklos leidžiamais atskaitymais. Gyventojas savo nuožiūra veiklos išlaidas gali įrašyti ir pagal jų rūšis, kai išlaidos padaromos arba kai išlaidos gali būti pripažįstamos leidžiamais atskaitymais, t. y. nelaukdamas mėnesio pabaigos. Šis skyrius užpildomas, laikantis Gyventojų, įsigijusių verslo liudijimus, apskaitos taisyklėse ir Gyventojų, besiverčiančių individualia veikla (išskyrus gyventojus, įsigijusius verslo liudijimus), apskaitos taisyklėse nustatytos tvarkos. Gyventojai, pasirinkę apmokestinamąsias veiklos pajamas apskaičiuoti Lietuvos Respublikos gyventojų pajamų mokesčio įstatymo 18 straipsnio 12 dalyje nustatyta tvarka, šio skyriaus gali neužpildyti;

4.3. IV skyriuje gali būti įrašoma autonominio kasos aparato naudotojo ir / ar kontroliuojančių institucijų papildoma informacija;

4.4. žurnalas turi būti pagamintas taip, kad II skyriuje būtų pakankamai vietos 12 mėnesių kiekvienos dienos ataskaitoms (Z) ir vienai kalendorinio mėnesio suminei fiskalinei ataskaitai.

5. Už žurnalo užpildymą atsako autonominio kasos aparato naudotojas (žurnalą pildantis individualia veikla besiverčiantis gyventojas).

6. Žurnalas yra finansinės apskaitos registras ir jis turi būti saugomas Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatyta laiką.

II SKYRIUS ATASKAITA „Z“ IR SUMINĖS FISKALINĖS ATASKAITOS

1 pamaina _____ – _____ val.	1 pamaina _____ – _____ val.	1 pamaina _____ – _____ val.	1 pamaina _____ – _____ val.
Gauta pajamų suma, nenaudojant kasos aparato	Gauta pajamų suma, nenaudojant kasos aparato	Gauta pajamų suma, nenaudojant kasos aparato	Gauta pajamų suma, nenaudojant kasos aparato
Kasininkas	Kasininkas	Kasininkas	Kasininkas
(vardo raidė, pavardė)	(vardo raidė, pavardė)	(vardo raidė, pavardė)	(vardo raidė, pavardė)
Atsakingas asmuo	Atsakingas asmuo	Atsakingas asmuo	Atsakingas asmuo
(vardo raidė, pavardė)	(vardo raidė, pavardė)	(vardo raidė, pavardė)	(vardo raidė, pavardė)

PATVIRTINTA

Valstybinės mokesčių inspekcijos prie Lietuvos
Respublikos finansų ministerijos viršininko
2003 m. rugsėjo 18 d. įsakymu Nr. V-255
(Valstybinės mokesčių inspekcijos prie
Lietuvos Respublikos finansų ministerijos
viršininko 2023 m. balandžio 21 d. įsakymo Nr.
VA-28 redakcija)

(Sprendimo išregistruoti kasos aparatą FR1156 forma)

.....
(dokumento sudarytojo pavadinimas)

**SPRENDIMAS
IŠREGISTRUOTI KASOS APARATĄ FR1156**

..... Nr. ....
(data) (registracijos numeris)

.....
(sudarymo vieta)

Vadovaudamasis Atsiskaitymų už prekes ir paslaugas duomenų fiksavimo tvarkos aprašo, patvirtinto Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2002 m. rugpjūčio 13 d. nutarimu Nr. 1283 „Dėl Atsiskaitymų už prekes ir paslaugas duomenų fiksavimo tvarkos aprašo patvirtinimo“, 10 punktu ir Kasos aparatų ir tiesioginio ryšio kompiuterių tinklo terminalų naudojimo taisyklių, patvirtintų Valstybinės mokesčių inspekcijos prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos 2003 m. rugsėjo 18 d. įsakymu Nr. V-255 „Dėl Kasos aparatų ir tiesioginio ryšio kompiuterių tinklo terminalų naudojimo taisyklių ir sprendimo išregistruoti kasos aparatą FR1156 formos patvirtinimo“, 28 punktu:

n u s p r e n d ž i u išregistruoti kasos aparatą .....

.....
(kasos aparato gamintojas, modelis (pavadinimas), kasos aparato unikalus numeris ir Išmaniosios mokesčių administravimo informacinės sistemos Išmaniųjų elektroninių kasos aparatų posistemyje suteiktas registracijos numeris)

įregistruotą .....

.....vardu.
(kasos aparato naudotojo pavadinimas arba vardas, pavardė, identifikacinis numeris (kodas), buveinės arba gyvenamosios vietos adresas)

Kasos aparatas išregistruojamas, vadovaujantis Kasos aparatų ir tiesioginio ryšio kompiuterių tinklo terminalų naudojimo taisyklių, patvirtintų Valstybinės mokesčių inspekcijos prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos 2003 m. rugsėjo 18 d. įsakymu Nr. V-255 „Dėl

Kasos aparatų ir tiesioginio ryšio kompiuterių tinklo terminalų naudojimo taisyklių ir sprendimo išregistruoti kasos aparatą FR1156 formos patvirtinimo“ (toliau – Taisyklės), ... papunkčiu.....

.....
 .....
 .....

(pasirenkamas (-i) atitinkamas (-i) Taisyklių 28.2 ir 28.3 papunktis (-iai), nurodomi motyvai ir paaiškinimai)

* Sprendimas gali būti skundžiamas Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo arba Lietuvos Respublikos ikiteisminio administracinių ginčų nagrinėjimo tvarkos įstatymo nustatyta tvarka pasirinktinai: Lietuvos administracinių ginčų komisijai (Vilniaus g. 27, 01402 Vilnius) arba Vilniaus apygardos administraciniam teismui (Žygimantų g. 2, 01102 Vilnius), ne vėliau kaip per 1 (vieną) mėnesį nuo šio sprendimo įteikimo dienos.

** Sprendimas gali būti skundžiamas Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo arba Lietuvos Respublikos ikiteisminio administracinių ginčų nagrinėjimo tvarkos įstatymo nustatyta tvarka pasirinktinai: Lietuvos administracinių ginčų komisijos _____ apygardos skyriui adresu: _____, arba Regionų apygardos administracinio teismo _____ rūmams adresu: _____, ne vėliau kaip per 1 (vieną) mėnesį nuo šio sprendimo įteikimo dienos.

(pareigų pavadinimas)

(parašas)

(vardas, pavardė)

A. V.

(rengėjo nuoroda)

* Nurodoma, jeigu sprendimą parengia Vilniaus apskrities valstybinė mokesčių inspekcija.

** Nurodoma, jeigu sprendimą parengia apskričių valstybinės mokesčių inspekcijos, išskyrus Vilniaus apskrities valstybinę mokesčių inspekciją.

_____